

USİAD

YIL : 21
SAYI : 122
TEMMUZ 2020

BİLDİREN

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ'NİN YAYIN ORGANIDIR

İHRACATLA CARİ AÇIK KAPANIR MI?

REEL EKONOMİDE 2020'YE İLİŞKİN İLK SONUÇLAR

VİZYON BİLGİ TEKNOLOJİLERİ

E-FATURA ve E-DEFTER

çözümlerini sunar

SAP, ORACLE, AXAPTA

EM Yönetim ve Danışmanlık
İşbirliği ile geliştirilmiştir.

i-GATE

efatura@vbt.com.tr

0-216-5776921

- Gelir İdaresi Başkanlığı sistemleri ile entegre çalışır.
- SAP, Oracle ve Microsoft'un ERP çözümleri ile entegre çalışır.
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından yayınlanan tebliğler,
Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile uyumludur.

MEVZUAT:2011 YILI CİROLARI BELİRLENEN SINIRLARI AŞAN MÜKELLEFLERİN MUTLAK SURETLE - Elektronik fatura uygulamasına; 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir.)- Elektronik defter uygulamasına; ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir.)

GvH BİLİŞİM
Axapta Çözüm Ortağı

Çözüm Ortaklığı talepleriniz için irtibat:
Ferhan SAYIN

vbt.com.tr

"Güvenli teknik çözümler"

Endüstriyel tesislere ait ısı santralleri ve mekanik uygulamaları, tesis kurma, planlama, proje yapım etüd ve fizibilite konularında faaliyet gösteren **PETEK İNŞAAT**, 25 yıllık tecrübesi, uzman kadrosu ile teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek çalışmalarını sürdürecektir.

SD 110
50 x 4 x 200 cm

SD 130
50 x 4 x 200 cm

SD 150
50 x 4 x 200 cm

SD 120
50 x 4 x 200 cm

SD 140
50 x 4 x 200 cm

SD 160
50 x 4 x 200 cm

DIŞ CEPHE KAPLAMALARI

Yapılarınızın en iyi, en güvenilir dostu:
Sırf moda diye, dış etkenler dayanıksız ve pahalı kaplamalar, binanızın genel dokusu ile bir bütünlük sağlamıyor ise paranızı sakoğa atmıő olursunuz.

Peki nedir bu incelikler...

Ulaő Polistren'in dış cephe kaplama malzemeleri binalarınıza görsel mükemmeliğe ve dış etkenlere en dayanıklı malzeme olmasının yanısıra benzer ürünlere göre daha ekonomiktir.

9

Çetin Ünsalan İHRACATLA CARİ AÇIK KAPANIR MI?

Yıl: 21 Sayı: 122 TEMMUZ 2020
E-dergimiz ayda bir yayımlanmaktadır
Yayın süreli yayın

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ ADINA SAHİBİ:
Cengiz AYDIN

Genel Yayın Yönetmeni
Şenol ÇARIK

Görsel Yönetmen
Doğancan AKSU

Bildiren Yönetim Yeri:
USİAD Genel Merkez:
Gürsel Mah. 28 Nisan Caddesi
Evim İş Merkezi No: 19 D: 36
Kağıthane-İstanbul
Tel: (0 212) 217 36 48
Faks: (0 212) 217 36 50
e-posta: iletisim@usiad.net
bilgi@usiad.net
www.usiad.net

Danışma Kurulu: (Alfabetik Sırayla)
Doç. Dr. Barış Doster
Prof. Dr. Emin Gürses
Prof. Dr. Eren Omay
Prof. Dr. Erol Manisalı
Prof. Dr. Gülten Kazgan
Murteza Çelikel
Şefik Soyuyüce
Prof. Dr. Şükrü Sina Gürel

Prof. Dr. İ. Reşat Özkan
Dr. Necip Hablemitoğlu
Cevdet İnci
Onursal Başkan:
Kemal Özden
Mete Akyol
Kazım Arslan
Emin Nedim Gülkaç

USİAD Denizli Şube:

Saltak Cad. No: 29 K: 6
Tel-Faks: (0 258) 264 27 28

USİAD İzmir Girişim Kurulu:
5709 Sk. No: 37 Karabağlar
Tel ve Faks: (0 232) 253 10 08
E-posta: tbayir@as-el.com.tr

Dergimize gönderilecek yazılar e-posta ile
iki sayfayı geçmeyecek şekilde
gönderilmelidir. Yazılardan yazarlar, reklamlardan
firmalar sorumludur. Kaynak gösterilerek alıntı
yapılabilir.

15 HABER

**DUAYEN İKTİSATÇI PROF.
DR. KORKUT BORATAV:
“KRONİK DIŞ FİNANSMAN
SORUNU VAR”**

20 HABER

**TÜRKİYE’NİN İLK GIDA
İHTİSAS ORGANİZE
SANAYİ BÖLGESİ
AYVALIK’TA KURULUYOR**

24 HABER

**TESK’TEN ÜÇÜNCÜ TALEP
MEKTUBU**

18 HABER

**TÜRKİYE’NİN İLK YERLİ
ENDÜSTRİYEL ENZİM
FABRİKASI AÇILDI**

22 MAKALE

**Prof. Dr. İbrahim ORTAŞ
DÜNYA’NIN SONU MU YOK-
SA YENİ BİR BAŞLANGIÇ
MI?**

28 HABER

**İSTANBUL TİCARET
ODASI’NDAN COVID-19’A
KARŞI “KURU TEMİZLEME”
ÖNERİSİ**

11 Dr. Mahfi Eğilmez REEL EKONOMİDE 2020’YE İLİŞKİN İLK SONUÇLAR

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

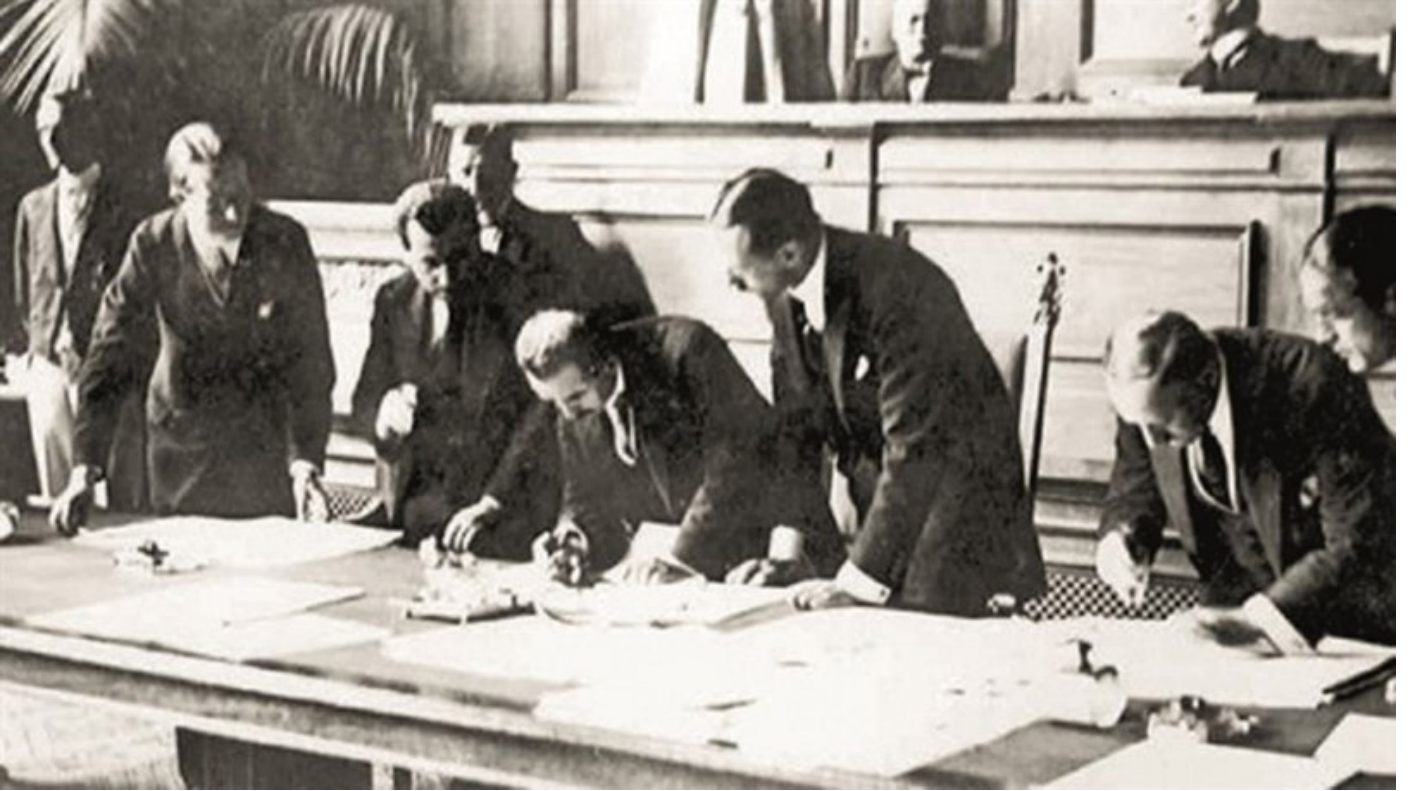
Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

24 TEMMUZ 1923

“LOZAN TAM BAĞIMSIZ TÜRKİYE’DİR.”

İHRACATLA CARİ AÇIK KAPANIR MI?

Çetin ÜNSALAN

Türkiye ekonomisi hakkında iktidarın bence aklının en karışık olduğu konuların başında cari açık geliyor. Ağırlıklı olarak dış ticaret açığının tetiklediği bu faktör konusunda yıllar içinde söylenenleri hatırlayınca insan ister istemez bu kanaate kapılıyor. Sıcak para ve tüketim ekonomisi uygulandığı dönemlerde cari açık konusundaki eleştirileri net ve alaycı biçimde reddeden, açık vermenin büyüyen bir ekonominin doğal çıktısı olduğunu söyleyen, sonraki yıllarda da cari açık, ticaret hacmine paralel azalınca düşürmekle övünen tuhaf bir analiz yeteneği söz konusu.

Gerçi buna bizim dilimizde nalıncı keseri denir ya, işin o tarafını bir kenara bırakalım. Şartlar ne olursa olsun cari açık vermek sağlıklı bir durum değildir. Çünkü en basit tanımıyla zarar anlamına gelir ve bir de üstüne bunu finanse edemezseniz, karabasan haline dönüşür.

Geldiğimiz noktada ise hızla artan bir cari açık söz konusu. Zira düştüğü dönemde, tersine çevirmek adına hiçbir şey yapılmadı. Bugün daralan ve korumacılığın arttığı ekonomide, hacmi düşen bir dış ticarete bile cari açık yaşıyor, üstüne ciddi finansman açmazlarınızı da cebinizde barındırıyorsanız; daha çok risktesiniz demektir.

Son olarak Hazine ve Maliye

Bakanı Berat Albayrak, ihracatı arttırarak cari açık sorununu tersine çevireceklerini söyledi. Öncelikle dış ticareti görmezden gelir; sadece ihracatla bunu yapmaya kalkarsanız, en hafif tabiriyle konuyu bilmediğiniz anlamına gelir.

Cari açıkta dengeyi yakalamak için yüksek katma değerli ihracattan bahsediyorsanız da kısmen anladığınız anlaşılır. Çünkü günün sonunda esas olan dış ticaret dengesidir. Üretmek için ithalat yapmak zorundaysanız, dünyanın en katma değerli üretimini de yaparsanız günün sonunda zarar eder; başkalarına çalışmış olursunuz.

Türk üretim yapısını düzeltmek, iç tedarik oranlarını arttırmak, yaratıcılığı geliştirerek, fikir özgürlüğünün de önünde durmamak gereksinimiz vardır. Katma değerli üretim sanıldığı gibi bir ürünün fiyatının ne kadar olduğu değil, size ne bıraktığıyla ilgilidir.

Kilogramı 1,3 dolardan mal sattığınız sürece bunun içinden çıkamazsınız. O zaman bir yandan iç tedarik sistemini kurmalı, yerli üretimi desteklemeli, bunu da ara mallarına bir gecede ek gümrük vergileri getirerek kafa göz yapmadan yapmalısınız.

Katma değerli ve yenilikçi ürünün, hatta iş yapış biçiminin olmazsa olmazı da sanat. Sanatsal bakış açısını beslemediğiniz sürece, sadece bilgiyle de işin içinden çıkamazsınız. Sanatsal yaklaşımı, 'benim istediğim gibi yap' diyerek geliştiremeyeceğiniz gibi, bu alanda faaliyet gösteren iş kollarını da yok sayarak sonuç alamazsınız.

Bakın bir örnek vereyim. Ödeneksiz tiyatrolar... Geçtiğimiz

günlerde dev bir ismin, Zeliha Berksoy'un bana aktardıklarını paylaşayım. Salon kirası, salon bakımı, oynamasan da olası satıştan alınan vergiler, personel giderleri, sigortalar ve günlük kazanan oyuncuların neden konuşmuyoruz?

Berksoy, özel tiyatro için turne yapmanın yaşamsal bir başlık olduğuna dikkat çekiyor. Takdir edersiniz ki pandemi döneminde bu mümkün olmadı. Tiyatro şu an, ödenekli olanlar dışında çok ağır bir bedel ile karşı karşıya. Sadece tiyatro da değil. Müzik başta olmak üzere sahne sanatlarından, etkinliklere kadar hepsi ağır yara almış vaziyette. Daha kötüsü ne kadar süreceği de belli değil. Zeliha Berksoy 'sanat kesimi battı' diye uyarıyor. Siz etkinlik sahasını kafeteryalar ve restoranlardan ibaret algılar, AVM'leri öncelikli konu haline getirirseniz işin içinden yine çıkamazsınız. Sanatsal bir bakış açısı olmayan, bu alanda yaratıcılığını besleyemeyen toplumların da dünyanın hiçbir yerinde ar-ge, patent üretimi gibi konularda başarılı oldukları görülmemiştir.

Aslında bu konuda tartışılacak çok şey var; ama gündeme bile gelmiyor. İşin sanatsal yaklaşım tarafını, bunu besleyen unsurları görmezden gelir; hatta baskılırsanız, üretimi de iç tedarik dengeleri üzerinden tartışmazsanız, ihracatla cari açık kapanmaz. Artık sorunları ucundan tutmayı bırakıp; çözümleri de popülist söylemlerin dışına çıkarın. Aksi takdirde ülkeye faturası ağırlaşarak artıyor.

cetinunsalan@yahoo.com

TARIMDA NEDEN İTHALATÇI OLDUK YA DA ÜRETİMİ ARTTIRMAK NASIL?

Prof. Dr. Mustafa Kaymakçı

KOVID-19 salgını nedeniyle toplumumuz, tarımın önemini ve çiftçiliğin kıymetini öğrenmeye başladı. Bu güzel bir gelişme.

Ancak, "Tarımda Neden İthalatçı Olduk ya da Tarımsal Üretimi Arttırmak Nasıl?" yazı ve söylemlerde, konuyu yapısal özelliklerimiz açısından irdeleyen yaklaşımlar yeterince değil. Bunun cevabını neden-sonuç ilişkileri bağlamında aramadan sağlıklı sonuç ve önlemler üretemeyiz.

Burada iki önemli neden öne çıkıyor.

Birincisi, Türkiye tarım işletmelerinin yapısal özellikleri dikkate alınarak bir tarım politikası izlenmedi.

Aile işgücü temelli küçük ve orta ölçekli işletmeler, tarımsal işletmelerin büyük bir çoğunluğunu oluşturuyorlardı.

Tarımsal nüfusu istihdam ettikleri için toplumsal yanı olan bu işletmelerin, tarımsal kooperatiflerde örgütlenmesi de ihmal edildi.

Oysa tarımsal kooperatifler, üretim için girdi ve ara malları sağlama ile ürünlerin işlenmesi (ortak makine parkları, kaba ve yoğun yem üretimi, ortak sağım hane, soğuk zincirin sağlanması) ve pazarlaması gibi konularda egemen rol oynayabilirdi.

Bir başka deyişle tarımsal kooperatifler aracılığıyla çiftçilerin sanayici olmaları sağlanabilirdi. Katma değer bu şekilde çiftçinin eline geçebileceği ihmal edildi.

Çiftçilerin tarımsal amaçlı kooperatifler altında örgütlenmeleri durumunda, pazara çıktıklarında örgütlenmiş aracı ve sanayici karşısında pazarlık ve rekabet güçleri şanslarının olduğu gerçeği, bilerek göz önüne alınmadı.

Türkiye tarım işletmelerinin yapısal özellikleri dikkate alınarak bir tarım politikasının izlenmemesi sonucunda tarımsal üretimde önemli gerilemeler oldu.

Sözgelimi, Ziraat Mühendisleri Odası'nın verdiği rakamlara göre; "kişi başına düşen hayvan sayısı 1960 yılında 2,6 baş iken, 2019 yılında 0,82 başa düşmüş. Ancak, hesapta Türkiye'de yaşayan Suriyeli ve diğer sığınmacılar yok. Onlar da sonuçta bu ülkede yaşıyor ve haliyle de besin tüketiyorlar. Türkiye'de yaşayan nüfus üzerinden hesaplama yaptığınızda bu sayı 0,78 baş hayvan düşüyor!.."

İkinci önemli neden: Tarımsal KİT'lerin Özelleştirilmesi

Türkiye'de 1980 yıllardan itibaren devletin küçültülmesi uygulamalarının bir aracı olarak özelleştirme devreye sokuldu.

Bununla, devletin piyasa malları üretimi, piyasayı düzenlemede kural koyucu işlevi ve sosyal devletle ilgili kamu hizmetleri gibi başlıca üç müdahale alanından çekilmesi istendi ve gerçekleştirildi.

Böylelikle, tekelci sermayeye yeni kar alanları açıldı. Devlet, sosyal niteliğinden uzaklaştırılarak, devlet-yurttaş ilişkisi yerine tüketici ilişkisi oluştu ve yurttaşın devletle bağı, en alt düzeye indirildi.

Özelleştirmeden Tarımsal KİT'ler de payını aldı. Onların temel işlevi, tarım ürünlerinin fiyat oluşumunda düzenleyici olmalarıydı. Bu işlevleri nedeniyle üreticiler, yerli ve yabancı büyük sermaye gruplarının ve teşkilatlanmamış kredi piyasasının egemenliğinden belli ölçülerde kendilerini kurtarabiliyorlardı.

Bu kurumların özelleştirilmesi, kimilerinin de kapatılmasıyla üreticiler bütünüyle sermaye gruplarının insafına bırakılmışlardır.

Kimileri, "Tarımda Neden İthalatçı Olduk?" konusunu salt desteklemelerin yeterince olmamasına bağlıyor.

Çiftçilerin ekonomik örgütlenmesini önemsemiyor.

Tarımsal KİT'lerin özelleştirmesine karşı çıkmıyor, biz daha iyi yaparız diyorlar.

Mevsimlik tarımsal işçilerin dramı karşısında timsah göz yaşları döküyorlar, ancak bunu yaratan nedenin topraksızlık olduğunu görmüyorlar, toprak reformunu ağızına almıyorlar.

Bunlara değinmeyen ekonomi politik yaklaşımlar, eskilerin deyimiyle 'Laf-ı Güzaf'tan öteye geçmiyor.

REEL EKONOMİDE 2020'YE İLİŞKİN İLK SONUÇLAR

Dr. Mahfi EĞİLMEZ

Sanayi Üretim Durumu

Ekonominin üretim tarafındaki durumu saptayabilmek için sektörlerin durumuyla ilgili verilere sahip olmak gerekiyor. Bu konuda elde edilen güncel veri sanayi üretimi olduğu ve sanayi üretimi GSYH'deki payının yüksek olmamasına karşılık bütün sektörleri etkileyecek bir yapıda olduğu için sanayi üretimindeki değişimi almamız bize bir fikir verecektir. Grafik sanayi üretimi değişimi gösteriyor (Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/HbGetirHTML.do?id=33799>)

Sanayi üretim endeksi yıllık değişim oranları (%), Nisan 2020

Grafiğe göre 2018 yılının ikinci yarısında başlayan ivme kaybı 2019'un son çeyreğine kadar sürmüştü, sonrasında sanayi üretiminde geçen yılın aynı dönemine göre artmış ortaya çıkmıştır. Bu eğilim 2019 yılının mart ayında yeniden düşüşe dönmüş ve nisan ayında geçen yılın nisan ayına göre yüzde 31,4 oranında bir küçülmeye dibe vurmuştur.

Perakende Satış Hacminin Durumu

Ekonominin talep açısından ne durumda olduğunu saptayabilmek için ekonominin talep durumuna bakmak gerekiyor. Bunu gösterecek en iyi gösterge perakende satış hacmi yıllık değişim oranı. Grafik perakende satış hacmi yıllık değişim oranını 2018 yılı başından bu yana gösteriyor (kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33813>)

Perakende satış hacmi yıllık değişim oranı (%), Nisan 2020

Dış Ticarete Durum

Aşağıdaki tablo dış ticarete Ocak-Mayıs sonuçlarını geçen yılın aynı

dönemiyle karşılaştırıyor (Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33853>)

Ocak - Mayıs	2019	2020	Değişim (%)
İhracat	76,7	61,6	-20
İthalat	87,1	82,6	-5
Dış Ticaret Hacmi	163,8	144,2	-12
Dış Ticaret Dengesi	-10,4	-21,0	-103
İhracat/İthalat (%)	88,1	74,6	

Dış ticaretteki bu son gelişmeler 'kur yükselirse ihracat artar' sloganının normal koşullarda geçerli olduğunun, kriz koşullarında geçerli olmadığına bir örneği. USD TL kuru geçen yılın ortalamasından (5,70) bu yana (6,85) yüzde 20 oranında TL aleyhine değişmiş, bir başka deyişle TL yüzde 20 değer kaybetmiş bulunuyor. Bu durumda normal koşullarda ihracatın artması ve ithalatın düşmesi gerekirdi. Ne var ki bizim ihracat yaptığımız ekonomiler (ihracatımızın yarıya yakını Avrupa Birliği ülkelerine) küçülmeye başladıkları ve o nedenle ithalatlarını

düşürdükleri için bizim fiyatımız ne kadar düşerse düşsün ihracatımız artmıyor tam tersine azalıyor. İlk 5 ayda ihracat yüzde 20 düşerken

ithalat yüzde 5 düştü. Bu gidiş cari dengenin beklendiği gibi fazla vermeyebileceğinin işareti.

Turizmde Durum

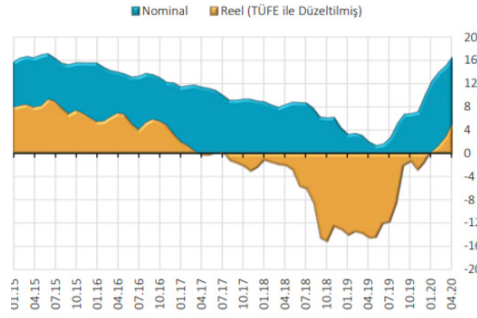
Aşağıdaki tablo Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısında Ocak-Mayıs sonuçlarını geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırmalı olarak gösteriyor. Kaynak: <https://yigm.ktb.gov.tr/TR-9851/turizm-istatistikleri.html>

Aylar	2019	2020	Değişim (Miktar)	Değişim (%)
Ocak	1.539,5	1.787,4	247,9	16
Şubat	1.670,2	1.733,1	62,9	4
Mart	2.232,4	718,1	-1.514,3	-68
Nisan	3.293,2	24,2	-3.268,9	-99
Mayıs	4.022,2	29,8	-3.992,4	-99
4 Aylık Toplam	12.775,5	4.292,6	-8.482,9	-66

ayında ciddi bir düşüş olmuş, nisan ve mayıs aylarında ise neredeyse hiç turist gelmemiştir. İlk 5 ayın sonuçlarına göre gelen yabancı turist sayısı geçen yılın ilk 5 ayına göre yüzde 67 azalmıştır. Geçen yılın toplam turizm gelirin 35 milyar dolar olduğunu düşünür, Avrupa Birliği'nin ve Rusya'nın tatil konusunda olumsuz yaklaşımlarının varlığını dikkate alırsak bu yıl bu gelirin üçte biri düzeyinde bir turizm geliri oldukça başarılı bir sonuç olarak kabul edilmelidir.

Konutta Durum

Aşağıdaki tablo yeni konut fiyatlarındaki gelişmeleri gösteriyor. Fiyat artışları piyasadaki canlanmaya işaret eder (Kaynak: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/8bbac42a-c854-4c58-8b0c-e7e55c35ec2d/KFE.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=R OOTWORKSPACE-8bbac42a-c854-4c58-8b0c-e7e55c35ec2d-naYVauP>)

2015'den Mayıs 2017'ye kadar reel fiyat artışları azalarak gitse de pozitif seyredirken o aydan itibaren negatife dönmüş ve 2020'de tekrar pozitif olmuş görünüyor. Covid – 19 pandemisiyle birlikte gerek faizlerin düşürülmesi gerek uygulanan büyük teşvikler sonucunda konut piyasasında ciddi bir canlanma ortaya çıkmış ve konut fiyatları yükselişe geçmiş bulunuyor. Mevcut durumda TL mevduatın negatif reel faiz aldığı, yabancı para mevduatlarının sıfır faiz aldığı, fonların getirilerinin vergiyle düşürüldüğü bir ortamda insanların zorunlu olarak konut yatırımına yönlendiği düşünüldüğünde bu durumun sürdürülebilir olmadığı genel kabul görüyor.

Otomotivde Durum

Covid-19 pandemisi sürecinde en çok korkulan kesimlerden birisi de otomotiv alt kesimidir. Aşağıdaki grafik otomotiv sektörünün durumunu gösteriyor (kaynak: <http://www.odd.org.tr/folders/2837/categorial1docs/2719/ODD%20BasinBulteni%202%20Haziran%202020.pdf>)

Grafik, otomotiv alt kesiminin, 2020 yılının özellikle nisan ve mayıs aylarında, 10 yıllık ortalamaların oldukça gerisinde kaldığını ortaya koyuyor. Buna karşılık 2019 ile karşılaştırıldığında bu yılın kötü olmadığı görülebiliyor.

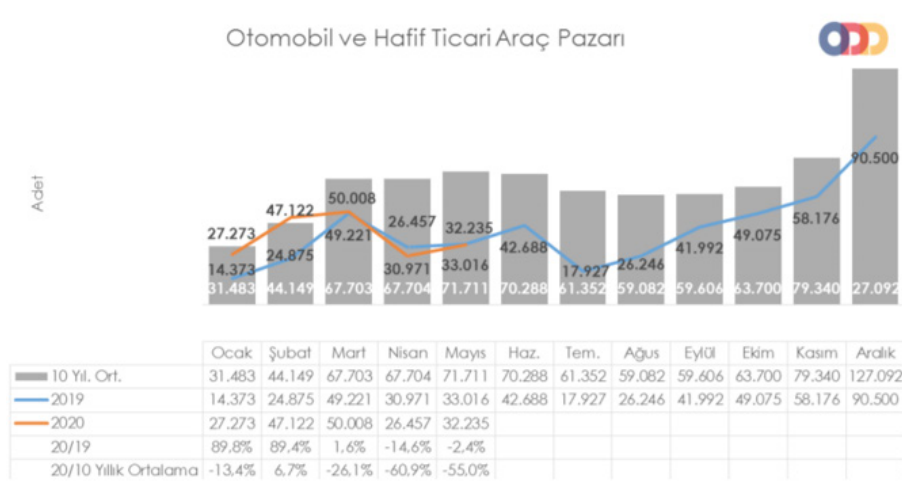
Büyüme Tahminleri

Bu gelişmelere göre uluslararası kuruluşların Türkiye ekonomisinin 2020 ve 2021 büyümesiyle ilgili tahminleri aşağıda listelenmiş bulunmaktadır:

OECD'nin parantez içinde verilen tahminleri Covid-19 pandemisinde ikinci dalga yaşanması olasılığında ortaya çıkabilecek sonuçlara ilişkin tahminleridir.

Otomotivde Durum

Covid-19 pandemi sürecinde en çok korkulan kesimlerden birisi de otomotiv alt kesimidir. Aşağıdaki grafik otomotiv sektörünün durumunu gösteriyor (kaynak: <http://www.odd.org.tr/folders/2837/categorial1docs/2719/ODD%20BasinBulteni%2020%20Haziran%202020.pdf>)

Grafik, otomotiv alt kesiminin, 2020 yılının özellikle nisan ve mayıs aylarında, 10 yıllık ortalamaların oldukça gerisinde kaldığını ortaya koyuyor. Buna karşılık 2019 ile karşılaştırıldığında bu yılın kötü olmadığı görülebiliyor.

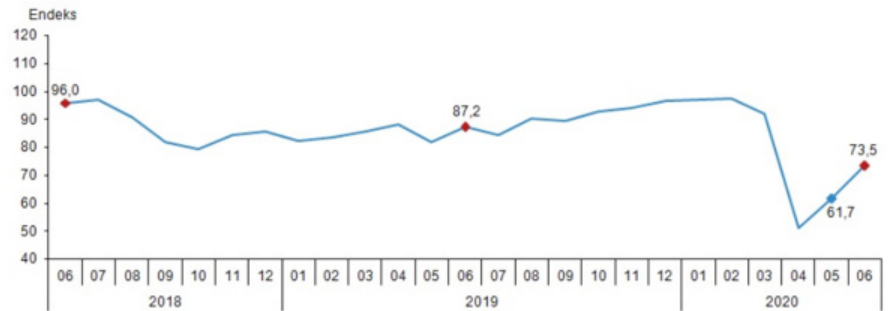
Büyüme Tahminleri

Bu gelişmelere göre uluslararası kuruluşların Türkiye ekonomisinin 2020 ve 2021 büyümesiyle ilgili tahminleri aşağıda listelenmiş bulunmaktadır:

OECD'nin parantez içinde verilen tahminleri Covid-19 pandemisinde ikinci dalga yaşanması olasılığında ortaya çıkabilecek sonuçlara ilişkin tahminlerdir.

	2020	2021
IMF	-5	5
Dünya Bankası	-3,8	4,2
OECD	-4,8 (-8,1)	4,3 (2,0)
S&P	-3,1	4,2
Moodv's	-5	3,5
Fitch	-3,9	5,4

Ekonomik güven endeksi, Haziran 2020

Geleceğe Bakış

Toplumun geleceğe nasıl baktığını değerlendiren bazı anketler var. Bu anketlerin en önemlilerinden ve en kapsamlılarından birisi TÜİK'in hazırlayıp aylık olarak yayınladığı Ekonomik Güven Endeksidir. Bu bileşik endeks; tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini özetler. Endeks, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşuyor. Endeksin elimizdeki son görünümüne göre oluşturulmuş karşılaştırmalı grafik aşağıdadır (kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do;jsessionid=nQckp8PP1nGK1pGWw0hyvDZtnp9D4YhvpdzJQScGbBhnlPwpscYG1268723157?id=33930>)

Buna göre mart ve nisan aylarında yaşanan büyük güven kaybı mayıs ve haziran aylarında oldukça telafi edilmiş gibi görünüyor.

Özetle; reel ekonomide durum kötü ama toplumun geleceğe dönük beklentisi olumlu yönde değişiyor diyebiliriz.

OECD TÜRKİYE'DE 2020 YILINDA YÜZDE 4,8 DARALMA BEKLİYOR

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bu yıl koronavirüs pandemisi nedeniyle Türkiye ekonomisinin yüzde 4.8 daralmasını bekliyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınının "yüzyılın en büyük barış zamanı ekonomik krizini" tetiklediğini belirterek, salgında ikinci bir dalganın küresel ekonomiye büyük bir maliyeti olacağı uyarısında bulundu.

OECD'nin Haziran ayı Ekonomik Görünüm Raporu yayımlandı. Raporda, COVID-19 salgınının kontrol altında olduğu ve ikinci dalganın yaşanmayacağı senaryosunda, dünya ekonomisinin bu yıl yüzde 6 daralacağı ve gelecek yıl yüzde 5,2 genişleyeceği öngörüldü.

Bununla birlikte, COVID-19 salgınında ikinci dalganın gelmesi halinde, küresel ekonominin bu yıl yüzde 7,6 küçüleceği ve 2021'de ise sadece yüzde 2,8 büyüyeceği tahmini yapıldı.

COVID-19 salgınından en fazla etkilenen ülkeler olan ABD, Fransa, İngiltere, İspanya ve İtalya'nın bu yıl en sert ekonomik daralmayla karşı karşıya kaldığı raporda yer aldı.

Salgında ikinci dalganın

yaşanmadığı senaryoda, ABD ekonomisi için bu yıl yüzde 7,3 daralma ve gelecek yıl için yüzde 4,1 büyüme tahmininde bulunuldu.

Salgında ikinci dalganın yaşandığı senaryoda ise ABD ekonomisinin 2020'de yüzde 8,5 küçüleceği ve 2021'de yüzde 1,9 büyüyeceği öngörüldü.

Avro Bölgesi içinde bu yıl yüzde 9,1 küçülme ve gelecek yıl yüzde 6,5 büyüme öngörüldü. İkinci dalga senaryosunda ise bölge ekonomisinde daralmanın bu yıl yüzde 11,5'e yükseleceği ve büyümenin de yüzde 3,5'e gerileyeceği ifade edildi.

İngiltere'nin OECD ülkeleri içinde en fazla küçülmesinin beklendiği raporda, ülke ekonomisinin gelecek yıl yüzde 9 büyümeden önce bu yıl yüzde 11,5 küçüleceği öngörüldü. İkinci dalga senaryosunda ise bu yıl için yüzde 14 küçülme ve gelecek yıl yüzde 5 büyüme tahmini yapıldı.

Çin ve Hindistan ekonomisinin bu yıl sırasıyla yüzde 2,6 ve 3,7 daralacağına yer verilen raporda, ikinci dalga senaryosunda bu ülkelerin sırasıyla yüzde 3,7 ve 7,3 daralacağı tahminine yer verildi.

OECD raporunda, Türk ekonomisinin bu yıl yüzde 4,8 daralacağını

öngörürken, salgında ikinci dalganın yaşanması durumunda ise bu daralmanın yüzde 8,1'e çıkabileceği tahmini yapıldı.

Aşı olmadığı sürece politika yapıcılar ip üzerinde yürümeye devam edecek

OECD, salgınının gençler üzerindeki etkisi konusunda da uyarıda bulunarak salgının en fazla etkilediği turizm sektöründe çalışanların çoğunluğunu 15-24 yaş arası gençlerin oluşturduğu hatırlatıldı.

Raporda, COVID-19 salgınının barış zamanında yaklaşık 100 yılın en ciddi resesyona sebep olarak insanların sağlığına, işlerine ve refahına büyük zarar verdiği belirterek, salgında ikinci bir dalganın küresel ekonomiye büyük bir maliyeti olacağı uyarısında bulunuldu.

OECD Başekonomisti Laurence Boone, raporda, COVID-19 için aşı veya tedavi yaygın olarak mevcut olmadığı sürece, politika yapıcıların "ip üzerinde yürümeye" devam edeceği belirtti.

Boone, "2021'in sonunda, gelir kaybı insanlar, şirketler ve devletler için korkunç ve uzun süreli sonuçları ile birlikte savaş zamanı dışında son bir asır içindeki herhangi bir resesyondan daha fazla olacak." ifadesi kullandı.

Ekonomide bugünün toparlanma politikalarının gelecek on yılda ekonomik ve sosyal beklentileri şekillendireceğine dikkati çeken Boone, hükümetleri düşük ücretlileri ve yatırımları desteklemek için daha fazla harcama yapması çağrısı yaptı.

Boone, salgında ikinci dalga tehdidinin olmasının belirsizliği artırdığına vurgu yaparak, hükümetlerin COVID-19'a yönelik aşı veya tedavide işbirliği yapması gerektiğini vurguladı.

DUAYEN İKTİSATÇI PROF.KORKUT BORATAV: “KRONİK DIŞ FİNANSMAN SORUNU VAR”

Uluslararası yatırımcıların itibar ettiği MSCI endeksinden Türkiye'nin çıkarılma riskinin olduğunu söyleyen Prof. Dr. Korkut Boratav, bu durumda dış borç çevirme noktasında sıkıntı yaşanabileceğini belirtti.

Türkiye'nin kronik dış finansman sorunu olduğunu söyleyen duayen iktisatçı Prof. Dr. Korkut Boratav, Sözcü'ye yaptığı açıklamada bu sorunun ağırlaştığına dikkat çekti.

“Sermaye Girişi Yok”

Dış kaynak girişlerinin net çıkışa dönüştüğünü ifade eden Boratav, “Türkiye’den bol miktarda kısa vadeli fonlar çıkış gösteriyor. Bu yılın ilk 4 ayında 11 milyar dolar civarında bir kaynak çıkış yaptı. Ekonomide 12 milyar dolar civarında bir cari açık verildi. 2019’da, yani döviz krizinin ağır aşaması geçtikten sonra Türkiye’ye sermaye girişleri başlamıştı yeniden.

Şimdi o durum yok. Bunun bir noktadan sonra döviz piyasalarını zorlaması kaçınılmaz.

Bütün mesele, Türkiye’nin dış finansmanının döndürülmesini sağlayan yabancı çevreler, bankalar

ve fon yöneticilerinin 2019’daki gibi Türkiye’ye destek vermeyi sürdürüp sürdürmeyecekleri” diye konuştu.

Morgan Stanley Capital International (MSCI) endeksine uluslararası yatırımcıların itibar ettiğini anlatan Boratav, bu endeksin yükselen ve öncü piyasalar olmak üzere ikiye ayrıldığını kaydetti.

Türkiye’nin uzun yıllardır yükselen piyasalar bölümünde olduğunu dile getiren Prof. Dr. Korkut Boratav, şöyle konuştu:

“Endeksten Çıkarılabilir”

* Kötü bir işaret var. Şimdi bu endeksten çıkarılma riski söz konusu. Çünkü Londra’da TL ile işlem yapan bankalara karşı önlem alındı. Bu kuruluşlar, Türkiye’ye kısa vadeli para girip çıkmasını rahatlatacak, güven verecek işlemlere açık olmasını sağlar.

* Londra piyasası uluslararası fonlara bir esneklik getirir. Türkiye’de yapamayacakları bazı şeyleri Londra üzerinden yapmalarını sağlar. Buna konulan engeller, uluslararası endeks hazırlayan kuruluşları endişeye sürükl-

edi.

* Eğer Türkiye ekonomisi bu gruptan, o öncü piyasalar denilen ikinci kategoriye taşınırsa, bir yığın kurumsal yatırım kendiliğinden çekilir. MSCI endeksinde Türkiye’nin düşük kategoride yer alması, Türkiye’ye fon girişlerini tehlikeye atıyor.

“Finansmanın Döndürülmesi Zor”

Batı sermayelerinin tavrına bağlı olarak dış borç krizi olabileceğine dikkat çeken Prof. Dr. Korkut Boratav, sözlerini şöyle sürdürdü:

* Kritik şey şudur. Vadesi gelen banka kredilerinin döndürülmesi lazım. Tümünün anaparası istenmez ama en azından geçen yıl olduğu gibi en az yüzde 80-90’lık bir döndürme oranı Türkiye’yi yönetenleri rahatlatır.

* Türkiye’nin 12 aylık dış yükümlülükleri yani kısa vadeli veya vadesi 12 ay içinde dolacak kredilerinin yükümlülüklerinin toplamı 165 milyar dolar. Buna ilk 4 aydaki 12 milyar dolarlık cari işlemler açığını da ekleyin. Ama sadece o değil, açığın devam edeceği anlaşılıyor.

* Turizm gelirlerinin düşmesi, ihracatın ve Batı Avrupa’dan gelen talebin azalması nedeniyle eksi seyredecek. Bu finansmanın döndürülmesi zor.

EBSO BÖLGENİN EN BÜYÜK SANAYİ KURULUŞLARINI AÇIKLADI

Ege Bölgesi Sanayi Odası, bölgenin en büyük sanayi kuruluşlarını açıkladı. Tüpraş'ın her yıl olduğu gibi birinciliğini sürdürdüğü listede, ikinciliği Petkim, üçüncülüğü Philsa aldı.

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO), "üretimden satışlar" kriterine göre bölgenin 100 büyük firmasını açıkladı. Ege'nin en büyüğü geçtiğimiz yıllardaki gibi Tüpraş olurken, onu Petkim ve Philsa takip etti. BMC ve İDÇ ilk 5'te yer alan sanayi kuruluşları olurken; JTI, Abaloğlu Yem, Pınar Süt, Abaloğlu Yağ ve Kocaer Haddecilik ilk 10'daki diğer firmaları oluşturdu.

Kovid-19 pandemisi nedeniyle sosyal mesafe kurallarına uygun bir şekilde EBSO Meclis Salonu'nda düzenlenen basın toplantısında konuşan EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, 2019'un sıkıntılı bir yıl olduğunu belirterek, 100 büyük listesine de bu durumun yansımalarını dile getirdi. Demir-çelikten çimentoya inşaat sektörüne endeksli sektörlerdeki düşüşe dikkat çeken Yorgancılar, gıda sektöründeki firmaların listedeki konumunu güçlendirdiğini söyledi.

"Üreten Bir Sanayi Haline Gelmemiz Gerekıyor"

Yaşanan sorunların, pandemi süreci dolayısıyla 2020 verilerine daha net

yansıtacağını vurgulayan Yorgancılar, "Bundan sonra Türkiye sanayisinin üreten bir sanayi haline gelmesi gerekiyor. Koca koca kuleler boş. Şehir içinde kalan fabrikalar taşınırken, kent içindeki alanların ticari rantı dikkate alınarak inşaatlar yapıldı. Bir-iki derken ihtiyaçtan fazlası yapıldı. O nedenle üretim şart. Üretim yoksa kalkınmak hayal" diye konuştu. 2010'da yüzde 10,1 dolayındaki işsizlik oranının 2019'da yüzde 13,8'e çıktığını ifade eden Yorgancılar, "Yani istihdamda yaklaşık yüzde 40 civarında bir düşüş yaşanmış. Bizim büyüme ve üretim şeklimiz maalesef istihdam yaratmıyor. İstihdam yaratmayan bir büyüme modeli ile yola devam etmemiz mümkün değil. Türkiye'nin her yıl yüzde 5 ve üzeri büyümesi lazım ki işsizlik sorununu çözelim" dedi.

"Büyümede Karamsar Değilim"

EBSO Başkanı Yorgancılar, pandeminin neden olduğu sıkıntılara rağmen 2020'de artı büyüme öngördüğünü belirterek, "2020'yi eksi büyüme ile bitirmeyiz. IMF, DB'nin yüzde 0,5, yüzde 1 gibi büyüme değerlendirmeleri var. Tahminim, bunların biraz daha yukarısında büyüme oranı gerçekleşecek. Bugünkü süreçte bu son derece başarılı. Çarklar dönmeye başladıktan sonra üretim kapasitesi, sinerjisi yük-

sek olan bir ülkeyiz. Tek sıkıntı ihracat yönündeki taleplerin henüz istenen seviyede olmaması. Ancak onların da açılacağını tahmin ediyorum" diye konuştu.

"Gelecek Tarım ve İhracatta"

Pandemi sürecinde yatırım ve üretim kartlarının baştan karıldığını söyleyen Yorgancılar, küresel ticaretin yavaşladığını, Türkiye'de yatırımların bir önceki yıla göre yüzde 12,4 oranında gerilediğini belirtti.

Ender Yorgancılar, "Toplam borçların özkaynaklar büyüklüğününün 3 katına ulaşması, bugün tüm dünyanın sorunu olan borçlanma riskini, firmalarımızın da nasıl taşıdığını çarpıcı biçimde gösteriyor. EBSO 100 Büyük Firma'da oran yüzde 299,8 oldu. Geçen sene İSO 500'de yüzde 203'tü. Yavaş büyüme, artan kur ve maliyetler ile azalan karlılık, artışı tetikliyor. İhracatçılar ise kur artışlarından kaynaklı avantaj nedeniyle bu krizden en az hasarla çıktı" diye konuştu.

Üretim ve ihracatın Türkiye'nin geleceği olduğunu açıklayan Yorgancılar, "2019 yılında, küresel ve ulusal makro koşullar nedeniyle reel sektör, oldukça zorlandı. Bu da 100 büyük sanayi kuruluşunun durumuna yansıdı. 100 firmadan 83'ü kâr beyan ederken 17 firma zarar ettiğini açıkladı.

Kimya ve kimyasal ürünler, gıda ile demir çelik sektörlerinin üretimden satış oranlarının toplamı ise yüzde 78'lik bir payı oluşturuyor" ifadelerini kullandı.

Firmaların brüt kâr oranlarında yüzde 27 oranında düşüş olduğunu Ar-Ge yatırımlarının ise hâlâ binde 35 civarında gerçekleşmesini üzüntü ile takip ettiğini söyleyen EBSO Yönetim Kurulu Başkanı Ender Yorgancılar, "Ar-Ge'ye yatırım oranlarına baktığımızda yüksek katma değerli üretim için daha çok yol almamız gerektiği ortaya çıkıyor" dedi. (Nihat Delibaşı/Dünya)

ÇELİK İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKANI ASLAN: “ÇELİK SEKTÖRÜNDE HEDEF BATI AFRİKA VE LATİN AMERİKA”

ÜLKELER BÜYÜME ODAKLI DÜŞÜNECEK

Likiditenin tarihin en yüksek, faizlerin de yine tarihsel olarak en düşük seviyede olduğuna dikkati çeken Çelik İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Aslan, ülkeler pandemi döneminde yaşanan daralmayı büyümeye çevirmek için birtakım eylem planları oluşturacaklardır. Mevcut küresel sistemde ilerleyebilmek adına bu eylem planları kaçınılmaz” dedi.

AVRUPA'DA 5 AYDA 1,2 MİLYON TONLUK 'HAKSIZ' KAYIP

Avrupa Birliği'nin, bir süredir Türkiye aleyhine yürüttüğü korumacılık önlemlerine de değinen Çelik İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Aslan, “2019'nun ilk beş ayında Avrupa bölgesine 3,5 milyon ton çelik ihraç ederken 2020 yılının aynı döneminde bu rakam 2,3 milyon tona kadar geriledi. Yaşanan 1,2 milyonluk kayıp, bölgenin kendi pazarını korumak adına almış olduğu haksız kararlardan kaynaklanıyor. ÇİB olarak yapılan bu haksız uygulamalara karşı hukuk savaşımızı yılmadan sürdüreceğiz. Avrupa Birliği'ni serbest ticaretten yana Gümrük Birliği ve AKÇT anlaşmamıza uygun davranmaya davet ediyoruz” şeklinde konuştu.

Çelik ihracatı Ocak-Mayıs döneminde bir yıl öncesine göre miktar olarak yüzde 17,8 daraldı.

Çelik İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Aslan, “Küresel ticaret kademeli olarak açılıyor. Güneydoğu Asya, Batı Afrika ve Latin Amerika ihracattaki yeni hedef pazarlarımız arasında” dedi.

Geçtiğimiz yılı 21,2 milyon ton ihracatla kapatan Türk çelik sektörü ‘Yeni Normal’ olarak adlandırılan dönem kapsamındaki ihracat rotalarını belirledi.

İHRACAT ROTALARI BELİRLENDİ

Pandemi nedeniyle bu yılın ilk beş ayında ihracatı miktar olarak yüzde 17,8 oranında daralan, Haziran ayı itibarıyla artmaya başlayan sektör, küresel çelik pazarındaki aktif rolüne devam etmek istiyor.

Çelik İhracatçıları Birliği (ÇİB) Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Aslan'a göre küresel ticaret çarkları kademeli olarak dönmeye başladı.

Aslan, “Küresel ticaret kademeli olarak açılıyor. Güneydoğu Asya, Batı Afrika ve Latin Amerika ihracattaki yeni hedef pazarlarımız arasında” dedi.

Geçtiğimiz yılı 21,2 milyon ton ihracatla kapatan Türk çelik sektörü ‘Yeni Normal’ olarak adlandırılan dönem kapsamındaki ihracat rotalarını belirledi.

GÜNEYDOĞU ASYA, BATI AFRİKA VE LATİN AMERİKA

Adnan Aslan, çelik sektörü kapsamında yılın ilk beş ayını ve yeni dönemin yeni hedeflerini şu cümlelerle özetledi: “Salgın nedeniyle dünyada tedarik zinciri özelinde yeni bir döneme giriyoruz. Bu dönemde eskisi gibi dünyanın her bölgesine ihracat gerçekleştirmek zor. İç kaynaklarımıza daha fazla önem vermemiz gereken bir dönemdeyiz ancak ihracatı da göz ardı edemeyiz. Bu bağlamda çelik talebi artmakta olan Güneydoğu Asya, Batı Afrika ve Latin Amerika bu dönemde irdeleneceğimiz pazarlar olacak.”

TÜRKİYE'NİN İLK YERLİ ENDÜSTRİYEL ENZİM FABRİKASI AÇILDI

İstanbul Tuzla'daki ilk yerli endüstriyel enzim fabrikası, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ile Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin katılımıyla 28 Haziran 2020'de açıldı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, açılışı gerçekleştirilen LIVZYM Biyoteknoloji fabrikasına ilişkin, "Bu fabrika sayesinde, yüzde 100 dışa bağımlı olduğumuz enzim ithalatını engelleyebileceğiz. Çok farklı enzimlerin ithalatına yılda 150 milyon dolar harcıyoruz. 5 senelik bir dönemde, kapasite artışıyla birlikte bu tutarın yüzde 90'ını ülkemizden karşılayabiliriz" dedi.

Açılıшта konuşan Varank, "Bu fabrika sayesinde, yüzde 100 dışa bağımlı olduğumuz enzim ithalatını engelleyebileceğiz. Çok farklı enzimlerin ithalatına yılda 150 milyon dolar harcıyoruz. 5 senelik bir dönemde, kapasite artışıyla birlikte bu tutarın yüzde 90'ını ülkemizden karşılayabiliriz" ifadelerini kullandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank:

"Yenilikçi Projelerle, Güçlü Bir Temel Oluşturmaya Çalışıyoruz"

Sürecin 2013'te Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a ülkemizde

biyoteknoloji enstitüsü kurulması ve enzimlerin yerli imkanlarla üretilmesine ilişkin yapılan bir sunumla başladığını hatırlatan Varank, "LIVZYM girişiminin ilk temelleri 2014 yılında verdiğimiz KOSGEB destekleriyle atıldı. Zaman içinde önce Bezm-i Alem Üniversitesinde Yaşam Bilimleri ve Biyoteknoloji Enstitüsünü kurduk. Tersine beyin göçüne ev sahipliği yapan bu enstitü, kurulu altyapısıyla ülkemizi sağlık teknolojileri alanında üst seviyelere taşımaya amaçlıyor" diye konuştu.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, fabrikanın bugünlere gelmesinde öncelikli yatırım teşvikleri ile TÜBİTAK ve KOSGEB desteklerinin kritik bir rolü olduğunu belirterek, şunları söyledi:

"Biyoteknoloji, pek çok sektörde önemli etkiler oluşturan, yükselen teknolojilerden birisi. Nanoteknoloji, genetik ve malzeme alanlarıyla doğrudan ilişkili bir teknolojidir. Gıda, tarım ve hayvancılık alanındaki çıktılarının yanı sıra, tıbbi, kimyasal ve çevre biyoteknolojileri de muazzam bir büyüme potansiyeli taşıyor. İlaç sektörünün geleceği de biyoteknolojide. Dünyada biyoteknolojik ilaçların kullanım oranı yüzde 30'a yaklaşmış durumda. Küresel Ar-Ge harcamalarından oldukça yüksek pay alan bu alanda, dünyada

kiyasıyla bir yarış var. Ülke olarak biz de biyoteknolojinin giderek artan önemini farkındayız. Burada bütüncül bir yaklaşımı takip ediyor, Üniversitelere, araştırma merkezlerine ve firmalara çeşitli destekler sunuyoruz. Aynı zamanda bu alandaki nitelikli insan kaynağına yatırımı da çok önemsiyoruz. Bunun için, araştırma altyapılarını teşvik ediyor Uluslararası Lider Araştırmacılar ve Sanayi Doktora Programları gibi başlattığımız yenilikçi projelerle, güçlü bir temel oluşturmaya çalışıyoruz."

"Yüzde 100 Dışa Bağımlı Olduğumuz Enzim İthalatı Engellenebilecek"

Bu özgün teknoloji birikiminin, istenilirse ihtiyacı olan yurt içindeki şirketlerle paylaşma imkanına da sahip olduğunu kaydeden Bakan Mustafa Varank, şöyle devam etti:

"Bu fabrika sayesinde, yüzde 100 dışa bağımlı olduğumuz enzim ithalatını engelleyebileceğiz. Fabrika ilk aşamada gıda güvenliğini odağına alarak un ve früktoz şurubu üretiminde kullanılan endüstriyel enzimleri tamamen yerli ve milli imkanlarla üretmeyi hedefliyor. Tek başına bu alanda Türkiye, yılda 30 milyon dolar ithalat yapıyor. Aldığımız bilgilere göre, şu an nihai ürünlerin kalite test ve analizleri

“Gıda, Yem Gibi Birçok Üründe Enzim İhtiyacı Modern Teknolojilerle, Yerli ve Milli Üretimle Karşılancak”

Faaliyete geçen LİVZYM Biyoteknoloji Araştırma Geliştirme Fabrikası sayesinde Türkiye'nin enzim sektörüne hızlı ve kararlı bir giriş yaptığını dile getiren Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, gıda, yem gibi birçok üründe enzim ihtiyacının bundan sonra modern teknolojilerle, yerli ve milli üretimle karşılanacağını söyledi.

Bakan Pakdemirli, “Bu fabrikada ilk etapta, ülkemizde en çok kullanılan üç enzimin üretimi yapılacaktır. Kademeli olarak başlayan üretimle, öncelikle günlük 10 ton sıvı enzim üretimi ile ithalatın onda birini, bir yıl içinde 30 ton sıvı enzim üretimi ile ithalatın dörtte birini, üç yıl içinde ise firmanın ilave yatırımlarıyla beraber ithalatın önemli bir kısmını yerli üretimle karşılamayı hedefliyoruz. Afrika'dan Rusya'ya kadar, bu bölgedeki ilk endüstriyel enzim fabrikası olan bu tesis, bundan sonra benzer fabrikaların artmasına öncülük edecek.” bilgisini verdi.

devam ediyor. Elbette sonuçlara bağlı olmakla birlikte, önümüzdeki hafta ilk satış gerçekleşebilir. Enzimde dışa bağımlılık azalıyor, ama aynı zamanda bu işin ihracat boyutu da var. Hatta bu ihracatın kilogram başına katma değeri üretilecek enziminin niteliğine göre 20 ile 100 dolar arasında değişiyor. Halihazırda ülkemizin kilogram başına ortalama ihracat katma değerinin sadece 1,4 dolar olduğunu hesaba katarsak. Yapılan işin ne kadar kıymetli olduğu net bir biçimde ortaya çıkıyor.”

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli: “Enzim'de GDO Bulunmaz”

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, açılıştaki konuşmasına, tamamı yerli ve milli sermayeyle kurulan, Türkiye'nin ilk Biyoteknoloji Endüstriyel Enzim Üretim Fabrikası'nın hayırlı olması temennisinde bulunarak başladı.

Pakdemirli, gelecek dönemde, farklı alanlarda 17 yeni Ar-Ge merkezini daha açacaklarını belirterek, Tarım ve Orman Bakanlığı olarak topluma ve insana dokunan her yerde olduklarını kaydetti.

Açılışı gerçekleştirilen yerli enzim fabrikasının önemine işaret eden Bakan Pakdemirli, şu ifadeleri kullandı:

“19. yüzyılın son çeyreğinde keşfedilen enzimler ve enzim teknolojisi, gıda üretim teknolojilerinin geliştirilmesinde,

gıda verimliliğinin artırılmasında çok büyük önem arz etmektedir. Şunun altını özellikle çizmek istiyorum, enzimde GDO bulunmaz. Enzimler, mikroorganizmalardan elde edilen protein bazlı ürünler olduğundan ve DNA'sı bulunmadığından dolayı, GDO'lu ürünler sınıfında değildir. Aynen insan sağlığında kullanılan aşılar da ya da ekmekte kullanılan mayalarda olduğu gibidir. Bu nedenle güvenle, içimiz rahat olarak enzim kullanılmış ürünleri kullanabilir ve tüketebiliriz.

Dünyada enzim sektörünün 8 milyar dolar gibi büyük bir pazarı var. Önemli bir biyoteknoloji altyapısı gerektiren bu alanda Kuzey Amerika, Kanada ve Danimarka'nın hakim olduğunu görüyoruz. Tamamına yakınında dışa bağımlı olduğumuz bu alanda, biz de yıllık 120 ila 150 milyon dolar arasında ithalat yapıyoruz. Ve bu pazarın yüzde 23'lük önemli bir kısmını gıda enzimleri oluşturuyor. Ülkemizde enzim ihtiyacının yaklaşık yüzde 35'i gıda sanayinde kullanılıyor.”

TÜRKİYE'NİN İLK GIDA İHTİSAS ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ AYVALIK'TA KURULUYOR

“Türkiye’de Bir İlk Olacak”

Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, şöyle devam etti:

“Organize Sanayi Bölgesi’nin (OSB) arazi tapu devir teslim işleminin geçtiğimiz yıl gerçekleştirildiğini satın aldık. Altınova Mahallesi Topçular mevkiinde 478 bin 788 metrekarelik alanda yapmayı planladığımız OSB, sosyal donatılar haricinde 234 bin 402 metrekarelik alanda kurulacak. Gıda İhtisas OSB’de şu ana kadar başvuruda bulunup yatırım yapmaya hazır çok sayıda firmamız var. Gıda OSB’de süt ürünleri, et mamulleri, zeytin işleme, meyve suyu üretimi, bakliyat kurutma ve paketleme, bisküvi üretimi gibi farklı sektörlere yatırımımızın yer almasını öngörüyoruz. Tamamladığımızda tarım ve turizm sektörümüz farklı bir ivme kazanacak.”

“12 Yıla Varan İstisna ve Muafiyetler Var”

Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, yatırım yapacak olanlara on iki yıla kadar varan çok sayıda muafiyet ve indirimlerin de sağlandığını hatırlatarak, şunları kaydetti:

“KDV istisnası, kurumlar vergisi, elektrik ve havagazı tüketim vergisi, gümrük vergisi muafiyeti, inşaat ruhsat harcı, Çevre Temizlik Vergisi, emlak vergisi, sigorta primi işveren hissesi desteğinin yanı sıra; kredi alımlarında faiz desteği de veriliyor. Yatırımcılar üç ile on iki yıl süreyle yaptığı yatırımın karşılığını alana kadar nefes alacak uygulamalardan da yararlanacak.”

Türkiye’nin ilk gıda ihtisas organize sanayi bölgesi Ayvalık’ta kuruluyor.

Gıda OSB’de süt ürünleri, et mamulleri, zeytin işleme, meyve suyu üretimi, bakliyat kurutma ve paketleme, bisküvi üretimi gibi farklı sektörlerden yatırımcıların yer alması bekleniyor. Yatırımcılara çağrıda bulunan Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, “Ayvalık Gıda ve Gıda İşletmeleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi’nde yerinizi bu günden ayırtmaya hazırlanın” dedi.

Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, gıda üretim, pazarlama ve satışına yönelik olarak planlamaya başladıkları Altınova Organize Sanayi Bölgesinin İzmir, Balıkesir ve Manisa üçgeninde merkezi bir alanda yer aldığını belirterek yatırımcılara çağrıda bulundu.

Başkan Ergin, “Çandarlı ve İzmir limanlarına yakınlığı, kara, deniz, hava, demir yolları ile çoklu ulaşım olanaklarına sahip olan gıda sanayi bölgemiz çok yakında cazibe merkezi olacak. Bir yanda Adnan Menderes Havaalanı, diğer yanda Balıkesir Edremit Koca Seyit Havaalanı ile ulaşımın ve taşıma koşullarının kolaylığıyla yatırımcıya büyük bir fırsat sunmaya hazırlanıyoruz. Önümüzdeki süreçte bölgemiz için çok önemli bir değer haline geleceğini umuyoruz” dedi.

Dünyanın sayılı limanları arasında yer alması beklenen Çandarlı Limanına

yakınlığının büyük bir avantaj olduğunu dile getiren Ayvalık Belediye Başkanı Mesut Ergin, özellikle gıda sektörüne yönelik olarak planlanan bölgenin kısa sürede büyük bir ilgi göreceğini söyledi.

İZBAN Bergama’ya Kadar Gelecek

Altınova Organize Sanayi Bölgesinin Egeli sanayicilerin girişimleri ile kısa sürede büyüyerek cazibe merkezi haline geleceği konusunda iddialı olduklarını vurgulayan Başkan Ergin, “Sadece bölge için değil, tüm Türkiye için yatırımcılara önemli bir fırsat yaratıyoruz. İZBAN’ın yakın gelecekte Bergama’ya kadar uzanması kolay ulaşım sağlayacak. Bölgemize gelip, yatırıp yapmak isteyenler bizim projemizi görmeden yatırım yapmasınlar. Uzman ellerde planlanmasıyla, altyapısıyla her türlü yatırım olanaklarının sunulacağı Altınova Organize Sanayi Bölgesi ayrıca bölgede yaşayanlara da istihdam olanakları yaratacak” diye konuştu.

OSB YATIRIMINDA 2 ÖNEMLİ KARAR

OSB’de faiz desteği için asgari yatırım tutarı şartı kaldırıldı, yatırıma başlama süresi 2 yıla çıkarıldı. EPDK sistem kullanım ve işletme bedellerini indirdi.

Dünya gazetesinden Hüseyin Gökçe’nin haberine göre, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, OSB’lerde faaliyet gösteren yatırımcıların talepleri doğrultusunda iki önemli adım attı. Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği’nin seçim dönemleri, kredi destekleri gibi hükümlerinde değişiklik yapıldı. EPDK ise TEİAŞ’ın aldığı sistem kullanım ve işletme bedellerini indirdi.

OSBÜK Başkanı Memiş Kütükçü, bu düzenlemelerin OSB’lerde yabancı sermaye yatırımlarını artıracaklarını belirterek, OSBDER Başkanı Hilmi Uğurtaş, yatırım projelerinin önünün açıldığını söyledi.

OSB Uygulama Yönetmeliğinde yapılan değişikliklerle, OSB’lerde arsa tahsisi yapıldıktan sonra yapı ruhsatı almak için gerekli olan süre 1 yıl olarak korundu. Ancak makul sebeplerde bu süre en fazla 6 ay uzatılabiliyorken, yeni düzenlemeyle uzatma süresi 1 yıla çıkarıldı. İnşaata başlanmış ve işyeri açma, çalışma ruhsatı almamış katılımcılar için bu uzatma süresi 2 yıla çıkarıldı.

Buna göre daha önce her yılın ilk 6 ayında yapılması gereken OSB Genel Kurulu için yılın ilk 6 ayı şartı kaldırıldı. OSB Genel Kurulu yılın herhangi bir zaman diliminde yapılabilecek.

Yönetmeliğin, Bakanlık tarafından OSB’lere kullanılacak kredilere ilişkin düzenlemeleri içeren, “Kredi

faiz desteği” başlıklı 52’nci maddesinin başlığı, “Kredi faiz/kâr payı desteği” şeklinde değiştirildi. Yönetmeliğin eski halinde bu destekten yararlanabilmek için OSB’nin bulunduğu bölgenin gelişmişlik derecesine göre asgari yatırım tutarı

öngörülürken, yeni düzenlemede bu sınırlar kaldırıldı.

OSBÜK Başkanı Kütükçü: “Araziler İhtiyaca Göre Genişletilebilecek”

OSBÜK Başkanı Memiş Kütükçü, düzenlemelerin kapasite düşüşü yaşayan OSB’lerdeki toparlanma sürecini destekleyeceğini bildirdi. Bunların OSBÜK’ün taleplerini karşıladığını dile getiren Kütükçü, COVID-19 dolayısıyla gecikme yaşanan yatırımlara ek süre verildiğini kaydetti.

OSB’lere üst yapı ve üst yapısız arazi kiralama yetkisi verilmesinin özellikle yabancı yatırımcıların ihtiyaç duyduğu koşullarda sanayi alanlarının geliştirilerek, yabancı sermayeyi çekmeyi amaçladığını aktaran Memiş Kütükçü, “OSB tüzel kişiliklerini ve OSB’lerimizde üretim yapan 35 binin üzerindeki işletmemizi rahatlatacak tüm bu düzenlemeler için Sanayi ve Teknoloji Bakanımız Sayın Mustafa Varank’a camiamız adına teşekkür ediyorum” diye konuştu.

TEİAŞ Sistem Kullanım ve İşletim Bedellerinde İndirime Gidildi

EPDK’nın da yaptığı bir düzenlemeyle, TEİAŞ’ın sistem kullanım ve işletim bedellerinde indirim yaptığı bilgisini veren Memiş Kütükçü, “Resmi Gazetede yayımlanan yeni EPDK kararlarına göre, OSB’lerimizde tüketim için belirlenen sistem kullanım bedellerinde bütün tarife bölgeleri için yüzde 13, sistem işletim bedelleri için ise yine bütün tarife bölgelerinde yüzde 76 indirime gidildi. Sanayicimi-

zin enerji maliyetlerindeki ağır yükünü hafifletecek bu düzenleme için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımız Fatih Dönmez ve EPDK’ya teşekkür ediyorum” şeklinde konuştu.

OSBDER Başkanı Hilmi Uğurtaş: “Yatırım Projelerinin Önü Açıldı”

OSBDER Başkanı Hilmi Uğurtaş, düzenlemeyi olumlu bularak, bir süredir talep ettikleri şeylerin bir kısmının hayata geçirildiğini söyledi. Yatırımlara ilişkin ihale ve satın alımlar ile enerji, su satın alımının Genel Kurul veya Müteşebbis heyetin devredilemeyecek yetkileri arasında olduğunu hatırlatan Uğurtaş, bu yetkinin yönetim kuruluna verilmesinin önemli bir adım olduğunu kaydetti. Kredilerde faiz/kâr payı desteklerinde asgari yatırım tutarına ilişkin sınırlandırmanın kaldırılmasının da OSB yatırım projelerinin önünü açtığını belirten Uğurtaş, süre uzatımının da sanayiciye rahat nefes aldıracağını anlattı.

Düzenlemenin yatırımcılara, kendi tesisleri içindeki alanları kiralama yetkisi veren kısmının, sanayicilere bir imkan sağlayabileceğini belirten Uğurtaş, “Ancak işletme içinde işletmeleri doğurabilecek uygulamaların OSB içindeki hizmetlerin sağlanması ve finansal takip bakımından zorluklar yaratabileceği de düşünülmelidir” diye konuştu.

OSB’lerin Bakanlığın iznini alarak kuracakları anonim şirketlere, parselleri üst yapı ve üst yapısız satma yetkisi verilmesinin en önemli değişiklik olduğunu söyleyen Uğurtaş, ancak bu yetkinin sınırlarının açık olmadığını aktardı. Bunun OSB yönetimine gereğinden fazla sorumluluk yükleyebileceğine değinen Uğurtaş, “Bununla birlikte AŞ’ler iyi yönetilebilirse, OSB’ler için düzenli gelir kaynakları yaratabilecektir” diye konuştu. (Hüseyin Gökçe-Dünya)

DÜNYA'NIN SONU MU YOKSA YENİ BİR BAŞLANGIÇ MI?

Prof. Dr. İbrahim ORTAŞ

Korona virüs Sonrası kitap yayınlandı. Şenol Çarık editörlüğünde hazırlana ve Halk kitabevi etiketiyle Haziran 2020, 408 Sayfa olarak yayınlandı.

Salgın konusunu ilgilendiren başta sağlık, psikoloji, gıda, sosyal hayat, ekonomi ve geleceğe yönelik dijitalleşme ve çalışma hayatı konularında 18 konuda 18 yazarın görüş ve önerileri içeren kitap çıktı.

Geleceğe ilişkin belirsizliklerin sürdüğü korona günlerinde kitabı derleyen Şenol Çarık'ın önsözünde belirttiği "Salgının, hem dünyadaki hem de ülkemizdeki etkileri, muhtemel sonuçları ve gelecek tahminlerinin yanı sıra çözüm önerileri kitapta sunuldu" diyor.

İçlerinde tanıdığım birçok yazar ülkemizin sağlıklı aydınlık geleceği için çırpınan ve bugüne kadar hiçbir çıkar ilişkisi içinde olmayan fikir emekçisi insanlardan oluşuyor.

Kitaptaki bilgiler Dünya'nın ve ülkemizin yaşadığı bu süreçte bilgi birikimleri ekseninde geleceğe ilişkin beklenti ve görüşlerini anlatmalarını çok önemsedim.

Yazarları tanıdığım kadarı ile bağımsız kişilikler oldukları için konuları hiçbir siyasi veya kurumun etkisinden kalmadan objektif olarak konuları irdeledikleri için daha gerçekçi bilgi sunduklarını görüyorum.

Bütün yazılar anı şeklinde ob-

jektif bilgi sunmaları ve önerilerde bulunmaları kitabın önemini gözümde daha da anlamlı kıldı. Hepsinin emeklerine sağlık.

Kitapta yer alan konu başlıkları ise şöyle:

- Yeni Koronavirüs-19 Salgını ve Tıbbi/Ekonomi-Politik Yaklaşımlar
 - Sağlıkta Sosyalleşme Nasıl Başarılır
 - Pandemi Sonrası Gerçekten Ne Olacak?
 - Korona Günlerinde Kamuculuk
 - Korona ve Yoksulluk
 - Covid-19 Salgını Işığında Ekonomi-Politik ve Bilimsel Çözümler
 - Küreselleşme Rüyasının ve Liberal Vaatlerin Çöküşü
 - Covid-19'un Çalışma Yaşamına ve Basına Etkileri Üzerine Bir İnceleme
 - Neoliberalizmden Sonra: Trumpçiller ve Yeni-Devletçilik
 - Covid-19 Pandemisinin Erken Döneminde Türkiye'den Geleceğe Bakış
 - Yarıdan Sonra
 - Siyasi Söyleme Bulaşan Koronavirüs ve Mücadele Yöntemi Olarak Sağlık Diplomasisi
 - Tanımadığımız Bir Virüs Bize Ne Öğretiyor
 - Nüfus Artışı, Küreselleşen Çevresel Sorunlar, Gıda Sağlama Alanlarının Daralması Üçgeninde Koronavirüs Pandemisi
 - Toplu Aymazlıktan Covid-19 Kaosuna
 - Post Pandemi Dünyasında Dijital Yaşam
 - Koronavirüs Salgınının Korku Katalizörü Olarak Medya
 - Küresel Salgın ve Kent: Covid-19 Sonrası Kentlerini Düşünmek
- Kitap yayınlandığında bu yana vaka sayıları yeniden bütün dünyada artı.

İnsanlığın başına gelmiş bu denli

küresel bir felaketin halen nereye doğru evrileceği de kestirilemiyor.

Tabii bu arada bütün dünyada normalleşmeye geçti ancak sorumluluk bilinci, konunun-sorunun ne olduğu hakkındaki bilgi, kültürel kotlardaki yerleşik değerler ve planlama, önlem alama konularındaki yetersizlikler veya anlayışlardan dolayı maalesef hastalığın yayılımı artma eğiliminde.

Dünya'da ve ülkemizde artan salgından ölenlerinde sayısı da hızla artıyor. Dünyada haftada 1 milyon artışla 10 milyonu bulan hasta sayısı ve 465 bin kişide şu ana kadar hayatını kaybetti.

Türkiye'de gün itibarı ile 5046 kişi hayatını kaybetti. 193 bin kişi hastalığa yakalanmış. 165 bin kişi iyileşmiş. Ülkemizde ve dünyada günlük açıklanan rakamlar salgının arttığını gösteriyor. Buda kaygıları ve belirsizlikleri artırıyor.

Bu arada eğitim ve bilim hayatı felç oldu. Ne olacağını da bilemiyoruz. Ekonomilerin iyi gitmemesi, bazı ülkelerin yöneticilerin salgı hasatlığı ciddiye almamaları beraberinde kaygıları ve güvensizlikleri artırıyor.

En büyük sorun gıda güvencesi ve bağışıklık sisteminin nasıl sağlanacağı konusu hâlen ciddi sorun. Kimileri için ekonomi ön planda ancak insanların çoğunluğu için önce gıda geldiğini görüyoruz.

Yaşayarak daha neler göreceğiz, günlük olarak her gün istatistiklere göre düşüncelerimizi oluşturmaya çalışıyoruz. Söz uçar yazı kalır ifadesi ile kitapta bende davet üzerine “NÜFUS ARTIŞI, KÜRESELLEŞEN ÇEVRESEL SORUNLAR, GIDA SAĞLAMA ALANLARININ DARALMASI ÜÇGENİNDE KORONA VİRÜS PANDEMİSİ” başlıklı bölümü yazım.

Kitapta yazdığım konuya ilişkin özet bilgi aşağıda bilginize sunuyorum.

İnsan nüfusu, insanın insan olma süreci olarak kabul edildiği bundan yaklaşık 30 bin küsur yıl öncesinden günümüze ilk defa bu kadar kalabalıklaşarak 7.8 milyarı aşmıştır.

Dünya nüfusunun artışının oluşturduğu gıda talebi, barınma ve yerleşim talebi doğa üzerinden ciddi bir baskı oluşturmaktadır.

İnsanlık geçirdiği avcı-toplayıcı yapıdan tarım toplumuna, oradan sanayi devrimine ve günümüz iletişim teknolojileri çağına kadar geçirdiği süreçte geliştirdiği ekipman ve teknikler ile üretim kapasitesini arttırdı.

İlaçların gelişi yaşamı belirli bölgelerde kolaylaştırabilirdi. Ancak bu arada nüfus artışına karşın, gıda üretim ortamı olan toprak varlığı büyümediği gibi, insanın amaç dışı toprak kullanımı dolayısıyla tarım alanları azaldı, bitkisel üretim de aritmetik orandan öteye geçemedi.

Biyoteknoloji ve nano-teknoloji de gıda üretiminin artırılmasında beklenen artışı sağlayamadı. Üretimin artırılması

için kullanılan kimyasal girdilere bağlı endüstriyel üretim ilişkisi gıda kalitesini sorgulanabilir duruma getirdiği gibi, kanser ve benzeri vakaların da arttığını sıkça dillendirir oldu.

Dünya nüfusunun yarısından fazlasının yaşadığı Asya’da, özellikle Çin ve Hindistan’da milyonlarca insan günde 2 dolar ile günlük yaşamlarını sürdürmektedirler.

Çin’de gıda ihtiyacını sağlamak için insan bünyesinin yeterince adapte olmadığı değişik hayvansal gıdalar tüketilmesi sonrası, insana bulaşan korona virüs salgını bugüne kadar geçilmiş en ciddi pandemiye yol açmışa benziyor.

Salgından en çok etkilenen yerlerin başında gelişmiş kapitalist ülkelerin, nüfusun yoğun, nüfusun en yüksek ve sağlık imkânı en az olan insanların olduğu kentlerin etkilendiği görülmektedir.

İletişim çağının sağladığı ulaşım imkânları ile virüsün hızla dünyaya yayılması sonrası bir anda dünya içeriye kapandı ve şu ana kadar 3 milyon 300 binden fazla insan hastalığa yakalandı, 228 binden fazla kişi de hayatını kaybetti.

Halen virüse karşı aşı ve ilaç geliştirilmediği için virüs ile mücadelede şimdilik en etkili mücadele yöntemi insandan insana bulaşmanın olmaması için kişinin kendini izole etmesi ve beslenme üzerinden bağışıklık sistemini güçlendirmesidir.

Bu süreçte birçok iş kolu durdurulurken, bir tek insanın zorunlu ihtiyacı

olan gıda talebi yeniden doğanın ve gıda güvenliliğinin önemini ortaya koymuş oldu.

TESK'TEN ÜÇÜNCÜ TALEP MEKTUBU

Tüm dünyada ve ülkemizde etkili olan Covid-19 Pandemi döneminde koronavirüsten en fazla etkilenen kesim olan esnaf ve sanatkârlar camiası adına Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu (TESK) tarafından Cumhurbaşkanlığı'na üçüncü talep mektubu iletildi.

İki milyonu aşkın esnaf ve sanatkârlar camiası adına pandemi süreci boyunca Cumhurbaşkanlığına daha önce iki kez talep mektubu ilettiklerini belirten TESK Genel Başkanı Bendeve Palandöken, şunları belirtti:

“Dünya Sağlık Örgütü tarafından Pandemi olarak ilan edilen, Yeni Tip Corona Virüs (Covid-19) salgını, birçok ülkede ciddi sağlık sorunlarına neden olmuş, ülkemizde de başarılı bir sağlık programı ve uygulaması gerçekleştirilmiş olmasına rağmen, hem sağlık açısından ve hem de ekonomik açıdan önemli kayıpların yaşanmasına yol açmıştır. Özellikle küçük ölçekli esnaf ve sanatkâr işletmeleri, bu süreçte ekonomik anlamda ciddi zararlar görmüş ve birçoğu işyerlerini kapatmak zorunda kalmıştır. Bu süreçte hükümetimizce pek çok olumlu ekonomik tedbirler öngörülerek

ve hayata geçirilerek, esnafımız bir ölçüde rahatlatılmış olmakla birlikte, aşağıda maddeler halinde arz ettiğimiz hususlarla ilgili sorunlarımız halen devam etmektedir.”

Taleplerini 11 Maddede Sıraladı

Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendeve Palandöken, taleplerini ise şöyle sıraladı:

Krediler 3 Ay Süre İle Yeniden Ötellenmeli

1) Hükümetçe alınan finansal iyileştirmeler çerçevesinde, vadesi gelen Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve sanatkârlarımıza kullandırılmış olan kredilerin, geri ödeme tarihlerinin faizleri hazinece karşılanmak kaydıyla, bir kez daha 3 ay süre ile yeniden ötelenmeli.

SGK Primleri 1 Temmuz 2020'den 2020 Sonuna Kadar Devlet Tarafından Karşılanmalı

2) Pandemiden en çok zarar gören esnaf ve sanatkârlarımız ile

yanlarında çalışanların ödeyecekleri Sosyal Güvenlik Primleri, pandemi nedeniyle yaşanan gelir ve ciro kayıpları dikkate alınarak, 01 Temmuz 2020 tarihinden başlamak üzere, 2020 yılı sonuna kadar devlet tarafından karşılanmalı.

Kira Stopajı Uygulamasına Son Verilmeli

3) Kanunen işyerinin sahibi tarafından ödenmesi gerektiği halde, piyasadaki uygulama nedeniyle esnaf ve sanatkârlarımızca ödenen işyeri kira stopajı uygulamasına son verilmeli.

Temel Gıda ve Temizlik Ürünlerinden KDV Alınmamalı

4) Pandemi devam ettiği sürece, temel gıda maddeleri ile temizlik ürünlerinden Katma Değer Vergisi (KDV) alınmamalı ya da Katma Değer Vergisi oranı yüzde 1'e indirilmeli.

Kamu Kuruluşları, Belediyeler ve Tarım Kredi Kooperatifleri Ticaret Yapmamalı

5) Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyelerin ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin, esnaf ve sanatkârlara rakip olacak şekilde ticaret yapmalarının ve gıda ve ihtiyaç maddeleri ile tüketim maddelerini satışa sunan işyerleri açmaları önlenmeli.

Son 3 Yıldır İşyeri Açık Olan Esnaf ve Sanatkârlara Doğrudan Nakit Desteği Sağlanmalı

6) Vergi ve Esnaf Sicil kaydı bulunan ve fiilen son üç yıl içinde işyeri açık olan esnaf ve sanatkârlara doğrudan nakit desteği sağlanmalı.

Vergi ve SGK Prim Borçlarına Yeni Bir Yapılandırma Getirilmeli

7) Esnaf ve sanatkârların 2020 yılı Mart ayından yıl sonuna kadar olan vergi ve sosyal güvenlik primi borçlarına, 2021 yılı Ocak ayından başlamak ve gecikme zammı ve faizi alınmamak kaydı ile 36 ayda geri ödenmek üzere yeni bir yapılandırma getirilmeli.

Kahvehanelerde Covid-19 Önlemleri Alınmak Kaydıyla Oyunlar Serbest Bırakılmalı

8) Kahvehanelerin açılışına 01 Haziran 2020 tarihinden geçerli olmak üzere izin verilmiştir. Bu meslek grubunda faaliyet gösteren meslektaşlarımız, kapalı kaldıkları süre içerisinde geçim ve ekmek derdine düşmüşlerdir. Ancak, belirtilen tarihte sınırlı bir açılış izni verilmiş, kahvehanelerde oynanan oyunlar serbest bırakılmamıştır. Kahvehanelerde tavla, iskambil, okey, domino gibi basit oyunlar oynanmasına rağmen, bunlara serbestlik tanınmamış olması nedeniyle, kahvehane sahibi meslek mensuplarımızın geçim ve ekmek derdi devam etmektedir. Bu meslek mensuplarımızın geçimine destek olunması amacıyla, kahvehanelerde gereken hijyen tedbirleri ve Covid-19 önlemleri alınmak kaydıyla oyunların serbest bırakılması.

Yüzde 50 Yolcu Taşıyabilme Uygulaması Kaldırılmalı

9) İl içinde faaliyet gösteren ve D-4 Yetki Belgesine sahip olan araçlardaki yüzde 50 oranında yolcu taşıyabilme uygulaması kaldırılmalı. Bununla birlikte okul servis araçlarındaki yüzde 50 yolcu taşıma uygulamasının iptal edilerek tam kapasite ile çalışmalarının önünün açılmalı. Turizm bölgelerinde çalışan 9 koltuklu taksilerin 3 yolcudan fa-

zla taşımaması şeklindeki uygulama kaldırılarak yolcu kapasitesi yüzde 50'ye yükseltilmeli. İl içinde taksi dolmuş olarak faaliyet gösteren araçların, araç ruhsatlarında belirtilen sayıda yolcu taşıyabilmeleri mümkün kılınmalı. Ayrıca D-4 Yetki Belgesi ile 100 km'ye kadar şehirlerarası yolcu taşımacılığında kullanılan araçların koltuk kapasitesi kadar yolcu alabilmeleri sağlanmalı.

Tütün ve Alkol Ürünü Satan İşyerlerine İdari Para Cezalarının Arttırılması Yıkım Olacaktır

10) Gece saat 22.00 ila sabah 06.00 saatleri arasında alkollü içki satışı yapılması halinde uygulanan azami 51.600.-TL tutarındaki idari para cezasının hazırlanan yeni bir kanun teklif ile 65.000.-TL'den azami 320.000.-TL'ye çıkarılmak istenmesi, tütün ve alkol ürünü satan esnafımız için en büyük darbe ve hatta yıkım olacaktır. Küçük bir büfe, bayii ya da marketin işletme sermayesinin tamamı bile bu cezayı ödemeye yetmeyecektir. Adil olmayan ve orantısız bulunan söz konusu idari para cezası, tütün ve alkol ürünü satan esnafımızı, bu kadar da olmaz artık noktasına getirmiştir. Ayrıca, söz konusu düzenlemenin bu haliyle yasalaşması, kayıt dışılığın artmasına yol açacak, sahte alkollü içki yapımını ve tüketimini artıracak ve böylece Devletimizin de vergi ve gelir kaybına yol açacaktır. Açıklanan nedenlerle, kanun teklifinden bu maddenin çıkarılması.

50'den Az Çalışanı Olan ve Az Tehlikeli Sınıftaki İşyerlerinde İşyeri Hekimliği Uygulaması Ertelenmelidir

11) Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanından hizmet alma yükümlülüğü 1 Temmuz 2020 tarihinde başlayacaktır.

SGK verilerine göre, işyerlerinin çoğunluğunun mikro ölçekli işletmeler olduğu ve büyük çoğunluğunun sermayesinden ziyade bedeniyle çalışan esnaf ve sanatkârlara ait olduğu dikkate alındığında, 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan esnaf ve sanatkârlara ait işletmeleri, pandemi süreci de göz önünde bulundurulduğunda, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanından hizmet alma yükümlülüğünü yerine getirmekte oldukça zorlanacak ve bu yükümlülüğe uymaması halinde uygulanacak idari para cezaları yüksek tutarlara ulaşacak ve zaten zor ayakta duran esnaf ve sanatkârlarımızın ticari faaliyetini tamamen sona erdirmesine sebep olabilecektir. Bu yükümlülük 1 yıl daha uzatılarak 1 Temmuz 2021'e ertelenmeli.

İSO TÜRKİYE İMALAT PMI HAZİRAN 2020 RAPORU İLE TÜRKİYE SEKTÖREL PMI RAPORU AÇIKLANDI

İSTANBUL SANAYİ ODASI

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) haziranda 53,9'a yükseldi ve şubat ayından bu yana ilk kez eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti.

Covid-19 salgınına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normale yaklaşılması, haziranda imalatçıların üretim hacimlerini belirgin bir şekilde artırmaya sağladı ve üç aylık yavaşlama dönemi sona erdi. Yeni siparişler de büyüme bölgesine geçti.

"Haziran Verilerine Göre İmalat Sanayii Sektörlerinin Çoğu Toparlanma Kaydetti"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye Sektörel PMI haziran verilerine göre de imalat sanayii sektörlerinin çoğu toparlanma kaydetti. Üretim, üç sektör dışında tüm sektörlerde arttı. Üretimde en hızlı artış; kara ve deniz taşıtları, elektrikli ve elektronik ürünler ile ağaç ve kağıt ürünleri sektörlerinde oldu. Yedi sektör istihdam düzeyini yükseltirken, kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektörü iş yaratmada başı çekti.

"Tüm Rakamlar Sektörde İyileşmeye İşaret Etti"

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Haziran 2020 dönemi sonuçları açıklandı.

Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, mayısta 40,9 olarak ölçülen manşet PMI, haziranda 53,9'a yükseldi ve şubat ayından beri ilk kez eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti.

"Üç Aylık Yavaşlama Dönemi Sona Erdi"

Covid-19 salgınına yönelik kısıtlamaların kaldırılarak normale yaklaşılması, haziranda imalatçıların üretim hacimlerini belirgin bir şekilde artırmaya olanak sağladı ve böylece üç aylık yavaşlama dönemi sona erdi. Müşterilerin faaliyetlerine yeniden başlamasıyla birlikte yeni siparişler de büyüme bölgesine geçti. Ancak, yabancı müşterilerin bir bölümünün kapalı kalması nedeniyle yurt dışından

alınan yeni siparişlerdeki artış, toplam yeni siparişlere göre düşük oranda gerçekleşti. Üretim gereksinimlerindeki artış, haziranda hem istihdamın hem de satın alma faaliyetlerinin genişlemesini sağladı. "Mevcut Stokların Kullanılması, Girdi Stoklarının Azalmasına Neden Oldu"

Diğer taraftan üretimdeki artışı desteklemek için mevcut stokların kullanılması, girdi stoklarının azalmasına neden oldu. Teslimat sürelerindeki artışın anket geçmişindeki en yüksek oranlardan birinde gerçekleşmesi, tedarik zincirindeki aksamaların devam ettiğini gösterdi. Birçok anket katılımcısı nakliye konusunda sorun yaşandığını bildirdi. Para birimindeki zayıflık, Türk imalatçılarının girdi maliyetlerinde aylık bazda sert artışın devam etmesinde etkili oldu. Enflasyon oranı mayısa göre azalmakla birlikte seri ortalamasının üzerinde gerçekleşti. Girdi maliyetlerindeki yükseliş genellikle artan satış fiyatları olarak müşterilere yansıtıldı. Böylece nihai ürün fiyatları belirgin şekilde yükseldi ve artış son üç ayın en yüksek oranında gerçekleşti.

"Önümüzdeki Aylarda Çok Daha Fazla Çaba Gösterilmesi Gerekecek"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI verileri hakkında değerlendirmede bulunan IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Türk imalat sektöründeki toparlanma haziranda ivme kazandı ve anketteki birçok alt endeks büyüme bölgesine geçti. Ancak, Covid-19 krizinin çok şiddetli olması nedeniyle, salgının etkisinin en yüksek olduğu dönemde görülen üretim kaybının telafi edilebilmesi için önümüzdeki aylarda çok daha fazla çaba gösterilmesi gerekecek. Bu bağlamda büyümenin önümüzdeki aylarda daha fazla güçlenmesini umut ediyoruz.”

Sektörlerin Çoğu Toparlanma Kaydetti

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye Sektörel PMI haziran ayı verilerine göre de imalat sektörlerinin çoğu haziranda toparlanma kaydetti.

Takip edilen 10 sektörün yedisinde faaliyet koşulları yeniden iyileşmeye başlarken, bunlardan bazılarında toparlanma güçlü gerçekleşti. Üretim; üç sektör dışında tüm sektörlerde artış gösterdi. Artışın oldukça hızlı olduğu kara ve deniz taşıtları, elektrikli ve elektronik ürünler ile ağaç ve kağıt ürünleri sektörleri, nisan ve mayıs aylarındaki sert daralmanın ardından güçlü toparlanma sergiledi.

“Üretim, Makine ve Metal Ürünler Sektöründe İstikrar Kazandı”

Üretim, makine ve metal ürünler sektöründe istikrar kazanırken gıda ürünleri ile giyim ve deri ürünleri sektörlerinde düşüş gösterdi.

Gıda sektöründe, Covid-19 krizinin başlarında stoklama eğilimi nedeniyle güçlü artış gösteren talep bir miktar geri çekildi.

Giyim ve deri ürünleri sektörü ise talep eksikliğinden olumsuz etkilenmeye devam etti.

“On Sektörden Yedisinde Yeni İhracat Siparişleri Yavaşlama Gösterdi”

Yeni siparişlerdeki eğilimler genellikle üretim ile uyumlu bir görünüm sergiledi. Ancak, on sektörden yedisinde yeni ihracat siparişleri yavaşlama gösterdi. Bu durum, ülkeler arası geçişlere yönelik kısıtlamaların sürmesi ve salgının bazı ihracat pazarlarında etkili olmaya devam etmesinden kaynaklandı.

Yedi sektör istihdam düzeyini yükseltti ve istihdam artışına giden sektörlerin sayısı mayısa göre bir adet arttı. Kimyasal, plastik ve kauçuk ürünleri sektörü iş yaratmada başı çekerken, kara ve deniz taşıtları sektöründe de güçlü istihdam artışı yaşandı.

Para birimindeki zayıflığa bağlı olarak girdi maliyetleri enflasyonu genel olarak yüksek düzeyde kaldı. Yine birçok sektörün büyüme bölgesine geçmesine rağmen tedarik zincirlerinde Covid-19 kaynaklı aksamalar devam etti.

“Haziranda Türk İmalat Sanayii Sektörlerinin Çoğu Faaliyetlerine Geri Döndü”

Haziran ayı anketi sonuçlarını değerlendiren IHS Markit Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

“Haziranda Türk imalat sanayii sektörlerinin çoğu faaliyetlerine geri döndü. Bazı sektörler önceki aylarda kaydedilen Covid-19 kaynaklı daralmanın ardından güçlü toparlanma sergiledi. Kısıtlamaların gevşetilmesiyle birlikte ekonominin birçok alanında canlanma gözlemlendi.”

İSTANBUL TİCARET ODASI'NDAN COVID-19'A KARŞI "KURU TEMİZLEME" ÖNERİSİ

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, koronavirüs salgınına ilişkin, "Virüsün yün, ipek, kaşmir gibi dokuları bulunan kıyafetlerde damlacık yoluyla yayılmasının önüne geçmenin en güvenilir yöntemi kuru temizlemedir" dedi.

İTO Başkanı Şekib Avdagiç, kuru temizlemedeki yıkama işleminin su yerine virüsleri öldüren "güçlü temizleyiciler" kullanılarak yapıldığına işaret etti.

"Yayılmamasının Önüne Geçmenin En Güvenilir Yöntemi Kuru Temizlemedir"

Avdagiç, koronavirüs salgınına ilişkin, "Virüsün yün, ipek, kaşmir gibi dokuları bulunan kıyafetlerde damlacık yoluyla yayılmasının önüne geçmenin en güvenilir yöntemi kuru temizlemedir" dedi.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Şekib Avdagiç, virüs riskinden uzaklaşmak için çamaşır makinesinde yüksek sıcaklıkta yıkandığında deforme olan kıyafetlerin, kuru temizlemede yıkanmasının güvenli bir yöntem olduğunu vurguladı.

"Bu Efsaneyi Bitirecek Yanıt, Kuru Temizlemedeki 150 Derece Sıcaklıktır"

Kuru temizleme sektörünün, pandemi sürecinde kıyafetlerde kuru temizlemeyi çözüm olarak önerdiğini ifade eden Avdagiç, "Virüsün yün, ipek, kaşmir gibi

dokuları bulunan kıyafetlerde damlacık yoluyla yayılmasının önüne geçmenin en güvenilir yöntemi kuru temizlemedir. Pandemi sürecindeki şehir efsanelerinden biri de kuru temizleme sektörümüze ilgili. Kuru temizlemenin virüs üzerindeki etkisini sorgulayan bu efsaneyi bitirecek yanıt, kuru temizlemedeki 150 derece sıcaklıktır" diye konuştu.

"İstanbul'da 1.000 Civarında Kuru Temizlemeci Var"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, İstanbul'da 1.000 civarında kuru temizleme işletmesi bulunduğunu, orta ölçekli bir işletmenin 8-10 kişiye sağladığı istihdamla kuru temizlemenin, önemli bir iş kolu olduğunu vurguladı.

Avdagiç, "Halkımız, kuru temizleme etrafında oluşturulan şüphe bulutlarına ehemmiyet vermemeli. Bilim Kurulu üyelerimizin açıklamaları dışındaki açıklamaları dikkate almamak son derece önemli" dedi.

"Virüsleri Öldüren Güvenilir Bir Metot Olduğu Tüm Dünyada Bilim İnsanları Tarafından da Kabul Edilmiştir"

Dünyanın önde gelen bilim otoritelerinin, yeterli sıcaklıkta yapılan yıkama sırasında başka bir kıyafetten virüs bulaşmasının da mümkün olmadığına işaret ettiğini aktaran Şekib Avdagiç,

şunları kaydetti:

"Takım elbise, palto, kazak gibi kıyafetleri evlerimizdeki çamaşır makinesinde yüksek sıcaklıkta temizleme şansı yok. Bu kıyafetlerin kumaşları bırakın 60-70 dereceyi, 40 derecede bile yıkansalar, bir daha asla giyilemeyecek hale gelirler.

Kuru temizleme sürecinde ise kullanılan sanayi tipi ütülerde sıcaklık 150 dereceyi bulur. Öncesinde de solventle yıkanıp 70-80 derecede buharla kurutma işlemi yapılır. Bu sürecin virüsleri öldüren güvenilir bir metot olduğu tüm dünyada bilim insanları tarafından da kabul edilmiştir."

GÜVENLİ TEMİZLEME

İstanbul Ticaret Odası Tekstil Terbiye Meslek Komitesi üyeleri, özellikle 60 derece ya da üzerinde sulu yıkanan ürünlerin büyük çoğunluğunun kumaş ve astarlarının bozularak giyilemez hale geldiğini vurguladı. Fakat kuru temizleme şirketlerindeki makinelerde temizlenen ürünlerin 70 derecede kurutulduğunu ve dolayısıyla bu sıcaklıkta virüsün yaşama ihtimalinin olmadığını söylediler.

Komite üyeleri, ayrıca virüsün perkloretilen ile temizleme aşamasında yaşama şansının çok büyük oranda kalmadığını, bütün bunlara rağmen virüsün yaşadığı düşünüldüğünde yine sadece kuru temizlemelerde bulunan 120-170 derece sıcaklıktaki sanayi tipi buharlı makinelerde yapılan ütü ile bu ihtimali sıfırladıklarını belirtti. Dolayısıyla kuru temizleme işleminin virüs temizliğinde son derece etkili bir yöntem olduğunu anlatan komite üyeleri, kuru temizleme veya sulu yıkama işleminin hijyenik ve sağlıklı bir işlem olduğunu altını çizdi.

TÜRKİYE İMSAD 'HAZİRAN 2020 SEKTÖR RAPORU'NU AÇIKLADI

Türkiye İMSAD, 'Haziran 2020 Sektör Raporu'nu açıkladı. Rapora göre, nisan ayında COVID-19'un etkisiyle daralan sektör, teşvik paketleri ile rahatladı.

Türkiye İMSAD, yapı sektörü ve ekonomi çevreleri tarafından dikkatle izlenen aylık sektör raporunu açıkladı. 'Türkiye İMSAD Haziran 2020 Sektör Raporu'na göre, COVID-19 salgını nedeniyle inşaat malzemeleri sanayi üretimi 2020 yılı nisan ayında 2019 yılı nisan ayına göre yüzde 24,1 geriledi. Nisan ayındaki sert üretim düşüşünde pandemi nedeniyle iç pazar ve ihracat pazarlarının kapanması etkili oldu. Haziran ise ayında iktisadi faaliyetlere ve sosyal hayata planlı ve kontrollü bir geri dönüş başladı. İnşaat sektörü bu geri dönüşten olumlu etkilendi ve haziran ayı verileri itibarıyla hızlı bir toparlanma yaşadı. İnşaat malzemeleri sanayisinin de bu toparlanmadan olumlu etkilenmesi bekleniyor.

Haziranda Hızlı Bir Geri Dönüş Yaşandı

İnşaat sektörüne ait haziran ayı verileri, sektörün iktisadi faaliyetlerin açılması ile hızlı bir geri dönüş yaptığını gösterdi. Haziran ayında inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörler azalırken, talep yetersizliği de geriledi. Aynı şekilde finansman sorunlarının da hafiflerken, diğer faktörlerin olumsuz

etkileri de en aza indi. Bunun etkisiyle sektörde hem mevcut iş seviyesinin hem de yeni alınan siparişlerin önemli ölçüde arttığının kaydedildiği raporda, hızlı toparlanmanın olumlu, ancak bu toparlanmanın sağlıklı ve kalıcı olmasının daha önemli olduğu ifade edildi.

Kredi Olanakları Sektörü Rahatlattı

İnşaat sektörünün 2016 yılından itibaren yaşanan finansal şoklardan en çok etkilenen sektörlerin başında geldiğinin aktarıldığı raporda, sektörün 2016 yılından sonra kendi iç dinamiklerinden kaynaklanan sorunları da yaşamaya başladığı vurgulandı. Buna göre sektör, 2019'un yanı sıra 2020 yılının ilk çeyrek döneminde de daraldı. Sektörün bir yandan küçülürken diğer yandan kullanılan kredilerin geri ödeme sorunu yaşadığının kaydedildiği raporda, 2019 yıl sonu itibarıyla sektörde geri dönmeyen kredilerin oranının yüzde 10,9'a yükseldiği aktarıldı.

Aynı şekilde raporda, pandemi sürecinin de sektörünü olumsuz etkilediği, ancak bu süreçte kamunun açıkladığı kredi paketlerinin sektöre olumlu yansıdığı ifade edildi. Rapora göre, inşaat sektörü, 2020 yılı mart-mayıs döneminde 19,17 milyar TL ilave kredi kullandı.

Güven Endeksi Haziranda COVID-19 Öncesine Geri Döndü

TÜİK tarafından hazırlanan inşaat sektörü güven endeksi ise haziran ayında COVID-19 salgını öncesi mart güven seviyesine geri döndü. COVID-19 salgını etkileri ile güven endeksi nisan ayında sert düşüş göstermiş ve 47,7 puan seviyesine gerilemişti. Mayıs ayında 14,7 puan yükselen güven endeksi haziran ayında ise iktisadi faaliyetlere geri dönüş ile 20,6 puan birden arttı ve 83,0 puan seviyesine yükseldi. Böylece inşaat sektörü güven endeksi COVID-19 öncesi seviyesine geri döndü.

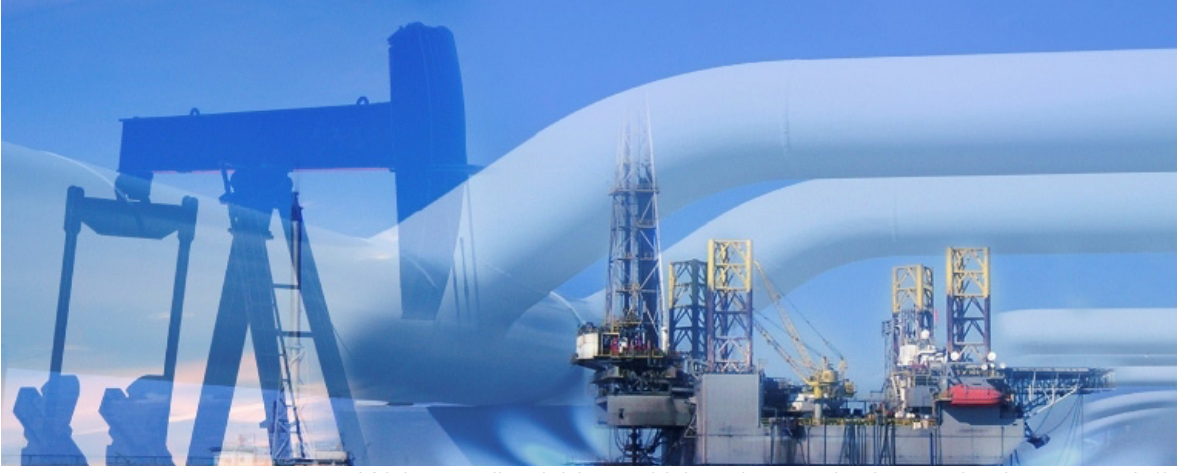
Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Haziranda 24,9 Puan Yükseldi

TÜİK verilerine göre haziran ayında işlere geri dönüş ile inşaat sektöründe mevcut işler seviyesi de 24,9 puan birden yükseldi. Nisan ayında mevcut işlerde COVID-19 salgınının etkisi ile çok sert bir daralma yaşanmıştı. İnşaat işleri mevcut seviyesi mayıs ayında 5,0 puanlık iyileşmenin ardından haziran ayında önemli bir artış gösterdi. Böylece inşaat sektöründe COVID-19 salgın dönemi öncesi mevcut devam eden işlere büyük ölçüde geri döndü.

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesi Haziranda 19,1 Puan Arttı

Rapora göre, inşaat sektöründe alınan yeni iş siparişleri de haziran ayında 19,1 puan artış gösterdi. Sektörde mevcut işlere geri dönüş kadar yeni iş siparişlerinin de alınması çok olumlu bir gelişme olarak yorumlandı. Yeni iş siparişlerinin sektördeki güven artışı ile örtüştüğü görülürken, yeni iş siparişlerinin önümüzdeki aylarda yeni inşaat başlangıçlarını da desteklemesi bekleniyor. Haziran ayında yeni alınan iş siparişleri seviyesi COVID-19 dönemi öncesindeki iş siparişleri seviyesine de yaklaştı.

ULUSLARARASI ENERJİ AJANSI (IEA) RAPORU: 'ENERJİ TALEBİ YÜZDE 6 DÜŞECEK'

Uluslararası Enerji Ajansı'nın raporuna göre, koronavirüs salgını küresel enerji sistemine son 70 yılın en büyük şokunu yaşattı. Bu yıl enerji talebi yüzde 6 gerileyerek, 2008 finansal krizi sonrasında yaşanan düşüşten 7 kat sert bir düşüş gösterecek.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Küresel Enerji Görünümü Raporu'nda, Covid-19 salgınının bu yıl kömür, petrol, doğalgaz, yenilenebilir enerji ve elektrik gibi kaynaklarla karbon emisyonlarına etkisi ele alındı.

Rapora göre, bu yıl enerji talebi, 2008 küresel finansal krizi sonrasında yaşanan düşüşten 7 kat daha sert bir düşüşle yüzde 6 gerileyecek. Bu düşüş, dünyanın en büyük üçüncü enerji tüketicisi Hindistan'ın enerji talebinin tamamıyla yok olması anlamına geliyor.

AB'DE YÜZDE 11 DÜŞÜŞ

Uluslararası Enerji Ajansı'nın raporuna göre, koronavirüs salgını küresel enerji sistemine son 70 yılın en büyük şokunu yaşattı. Bu yıl enerji talebi yüzde 6 gerileyerek, 2008 finansal krizi sonrasında yaşanan düşüşten 7 kat sert bir düşüş gösterecek.

Enerji talebindeki düşüş, en fazla gelişmiş ekonomileri etkileyecek. ABD'de yüzde 9 ve Avrupa Birliği'nde yüzde 11'lik talep düşüşü görülecek.

Krizin enerji talebine etkisi, salgının yayılmasını önlemeye yönelik tedbirlerin süresine ve sertliğine bağlı olacaktır.

Küresel olarak sokağa çıkma kısıtlamasının yıl boyunca nisan ayının başındaki seviyede devam etmesi halinde her ay yüzde 1.5 düşüş olacak. Elektrik talebi ise bu yıl 1930'lardaki 'Büyük Buhan'dan sonra yaşanan en büyük düşüşle yüzde 5 gerileyecek.

UMUT YENİLENEBİLİR ENERJİDE

Diğer yandan rüzgar, güneş, hidroelektrik ve nükleer gibi düşük karbonlu kaynakların kullanımı, bu yıl da artmaya devam ederek küresel enerji üretiminin yüzde 40'ını karşılayacak. Bu payla, düşük karbonlu kaynaklar kömürden elektrik üretimini geçmiş olacak. Rüzgar ve güneşten elektrik üretimi, 2019 ve 2020'nin başlarında tamamlanan yeni projelerin etkisiyle yılın geri kalanında da yükselmeye devam edecek.

Yenilenebilir enerji kaynakları, bu yıl büyüme gösterecek tek kaynak olsa da bu büyüme diğer yıllara kıyasla daha düşük seviyede kalacak. Yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimi, bu yıl yüzde 5 artacak. Nükleer enerjiden elektrik üretiminde ise 2019'da yaşanan rekordun ardından yüzde 3'lük düşüş olacak. Söz konusu kaynak-

lardan üretim, kömür ve doğalgazdan elektrik talebini de etkileyecek.

KÖMÜR VE DOĞALGAZ

Küresel elektrik üretiminde kömür ve gazın toplam payı yüzde 3 azalışla 2001'den bu yana görülmemiş bir seviyeye gerileyecek. Küresel kömür talebinin, bu yıl yüzde 8 gerileyerek, İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en sert düşüşü yaşaması bekleniyor.

Kömürden elektrik üretimi, 2018'deki zirvenin ardından bu yıl yüzde 10'dan daha fazla azalacak. Doğalgaz talebi de aralıksız 10 yıllık büyümenin ardından bu yıl yüzde 5 azalacak. Tüm bu gelişmelerin etkisiyle küresel enerji kaynaklı karbon emisyonları bu yıl yüzde 8 gerileyerek 2010'dan bu yana en düşük seviyesine ulaşacak. Bu, şimdiye kadar yaşanan en büyük düşüş olarak kayıtlara geçecek.

TÜRKİYE MAKARNA SANAYİCİLERİ DERNEĞİ: MAKARNA İHRACATINDA HEDEF 700 MİLYON DOLARI GEÇMEK

COVID-19 sürecinde en çok rağbet gören gıda ürünlerinden olan makarnada, ihracatta beklenenin üzerinde kaydedilen artış üreticileri sevindirdi.

Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Külahçioğlu, makarna ihracatının yılın ilk yarısında yüzde 25 artarak 360 milyon doları aştığını belirterek, "İhracatta hedefimiz yüzde 10 artıştı. Şu andaki büyümemiz değer bazında yüzde 25 ve beklentimizin üzerinde" dedi.

Abdülkadir Külahçioğlu, COVID-19 sürecinde en çok rağbet gören gıda ürünlerinden birinin makarna olduğunu söyledi.

Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Külahçioğlu, makarna ihracatının yılın ilk yarısında yüzde 25 artarak 360 milyon doları aştığını belirterek, "İhracatta hedefimiz yüzde 10 artıştı. Şu andaki büyümemiz değer bazında yüzde 25 ve beklentimizin üzerinde" dedi.

"İhracatımız Yüzde 25 Arttı"

Makarna ihracatında hem miktar hem değer bazında artışlar

kaydedildiğini aktaran Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Külahçioğlu, haziran ayında 118 bin ton makarna ihracatından 60 milyon dolar gelir elde edildiğini, geçen yılın aynı

ayına göre miktarda yüzde 59,85, değerinde de yüzde 67,92'lik artış olduğunu kaydetti.

Külahçioğlu, ocak-mayıs dönemindeki ihracatın geçen yıla oranla yüzde 20 artarak, 301 milyon 15 bin dolar olarak gerçekleştiğini belirterek, şu değerlendirmeyi yaptı:

"TÜİK dış ticaret istatistikleri ay sonunda açıklanacağından üyelerimizden gelen bilgiler ışığında değerlendirmeyi oluşturduk. 2020'nin ilk 6 ayında, geçen yılın ilk yarısına göre makarna ihracatı miktar bazında yüzde 20 artarak yaklaşık 710 bin tona ulaştı. Değer olarak da ihracatımız yüzde 25 artışla 360 milyon doları geçmiş durumda. Yılı, 700 milyon doların üzerinde bir ihracat geliriyle kapatacağımızı söyleyebiliriz."

160 Ülkeye Makarna Gönderiliyor

İhracatın, yılın ilk yarısında hedef ve beklentilerin üzerinde seyrettiğini vurgulayan Külahçioğlu, "İhracatta hedefimiz yüzde 10 artıştı. Şu andaki büyümemiz değer bazında yüzde 25 ve beklentimizin üzerinde. Bunu, hem COVID -19 sürecinde

makarnaya olan rağbetin etkisine hem de Türk makarnasının 160 ülkeye istikrarlı şekilde ulaştırılmasına bağlıyoruz" dedi.

En çok dış satımın Venezuela, Somali ve Angola'ya yapıldığını aktaran Abdülkadir Külahçioğlu, "İhracat pazarımızın ağırlığını Afrika ülkeleri oluşturdu. En çok ihracat yapılan ülke Venezuela olurken, diğer Güney Amerika ülkeleri de ilk sıralarda yer aldı. COVID -19'un etkisiyle bazı pazarlarda kaymalar oldu. Örneğin, Avrupa Birliği'ne yaptığımız ihracatta kota sınırlaması var. Biz bu kotayı mayıs ayının sonunda doldurduk. Burada oluşan kayıp Güney Amerika ve Afrika ülkelerindeki artışla dengelendi" ifadesini kullandı.

"Yıllık Üretim Kapasitesi 3 Milyon Ton"

Türkiye'deki 24 makarna üreticisi firmanın yıllık üretim kapasitesinin 3 milyon ton olduğunu anımsatan Külahçioğlu, yılın ilk yarısında 1 milyon 250 bin tonluk üretim rakamına ulaşıldığına dikkati çekti.

Türkiye Makarna Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Külahçioğlu, sektörün doğrudan ve dolaylı olarak 50 bin kişilik istihdam sağladığını vurgulayarak, "Makarna sektörü olarak ülkemiz için önemli bir değer yarattığımızı düşünüyoruz. Hedefimiz, ihracatımızı artırarak, 1 milyar dolar seviyesine ulaşmak" dedi.

20 TEMMUZ 1974
KIBRIS BARIŞ HAREKATI
KUTLU OLSUN

ATATÜRK-KURUCU FELSEFENİN EVRİMİ

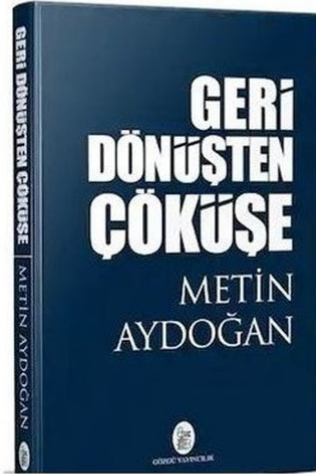
Hürriyet ve istiklâl benim karakterimdir. Ben yaşayabilmek için mutlaka müstakil bir milletin evladı kalmalıyım. Bu sebeple millî istiklâl bence bir hayat meselesidir. Millet ve memleketin menâfii [menfaatleri] icab ettirdiği takdirde beşeriyeti teşkil eden milletlerden her biriyle medeniyet muktezâsından [gereklerinden] olan dostluk ve siyaset münasebâtını büyük bir hassasiyetle takdir ederim. Ancak benim milletimi esir etmek isteyen herhangi bir milletin de bu arzusundan sarf-ı nazar edinceye kadar bîaman düşmanıyım. Atatürk - 24 Nisan 1921 ,Hâkimiyet-i Milliye gazetesi yazarıyla söyleşi Cumhuriyet'in kurucu felsefesinin ardında, sosyal ve beşeri bilimler alanında Tanzimat sonrası yüz yıl boyunca birikmiş telif ve tercüme eserler vardı. Aydınlanma felsefesi, Fransız Devrimi, 19. yüzyılın düşün ortamı ve Üçüncü Cumhuriyet Fransası'nın pozitivist, solidarist, seküler dünya görüşü Jön Türkleri ve Kemalist kadroları derinden etkiledi. Milli Mücadele Batı'ya karşı verilmiş, Düvel-i Muazzama alt edilmişti. Ancak çağdaş ve laik bir yapılanma sürecinde Atatürk yine Batı'nın düşün ortamından esinlendi. Cihan Harbi kaotik bir ortam yaratmış, savaş ertesi yeni bir çağ doğmuştu. İmparatorluklar sona ermiş, ulus-devletler çağa damgasını vurmuştu. Osmanlı'nın küllerinden ise Atatürk'ün önderliğinde yeni bir Türkiye doğuyordu. Yüz yıllık gelişimi süreklilikler ve kesintiler bağlamında ele alan

Atatürk – Kurucu Felsefenin Evrimi ana kaynaklara iniyor, Atatürk'ün Çankaya kitaplığının ve sofrasının çağdaş Türkiye'nin oluşumunda ne denli önemli işlev gördüğünü ortaya koyuyor.

Prof. Zafer Toprak Koç Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi (Emeritus) öğretim üyesidir.

Zafer Toprak, ATATÜRK Kurucu Felsefenin Evrimi, İş Bankası Kültür Yayınları, Haziran 2020, 528 Sayfa

GERİ DÖNÜŞTEN ÇÖKÜŞE

Kitapta; ABD'yle ilişkiler, terörle mücadele, barış süreci, Suriye sorunu, Ada işgalleri ve Kıbrıs, özelleştirmeler, borçlanma, yabancılara toprak satışı, OHAL uygulamaları ve orduya yönelik uygulamalar inceleniyor. Yap-işlet-devret'le yaptırılan yol, köprü tünellerin, İngiltere'ye gönderilen Hazine altınlarının, Arap ülkeleriyle yapılan esrarengiz altın ticaretinin, Kanal İstanbul'un, Şehir Hastanelerinin, Varlık Fonu'nun ne anlama geldiği ve halkı nasıl etkileyeceği mercek altına alınıyor. Son 16 yıldaki hemen

tüm olaylar, yarattığı sonuçlarla birlikte ve ayrıntılı biçimde inceleniyor.

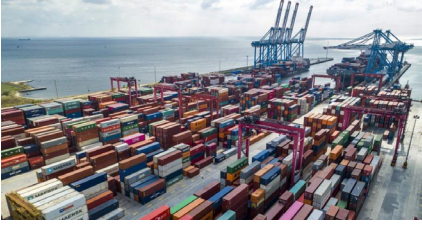
'Geri Dönüşten Çöküşe', Türkiye'nin 19. yüzyıl ortalarına yani 180 yıl önceki Tanzimat'a, 1838 Türk-İngiliz Serbest Ticaret Anlaşması koşullarına götürüldüğünü ortaya koyuyor. Yaşananlar, bir bütün halinde okuyucunun önüne seriliyor. Bugüne yönelik olarak tarihe not düşülüyor.

Bu kitap eleştirel bir gözle okunmalı ve karşılaşılan tablo karşısında ne yapılması gerektiğine karar verilmelidir. Gelecekte daha iyi şeylerin yaşanması için bu ülkenin aydınları konu üzerinde düşünce geliştirmeli.

'Geri Dönüşten Çöküşe' bugünkü durumu ortaya koyarken, okuyucuya çıkış yolu da gösteriyor; onu önerisiz bırakmıyor. Başarıları kanıtlanmış Cumhuriyet uygulamaları, güncelleştirilerek bir 'program' haline getiriliyor ve tartışmaya açılıyor. Türkiye'yi kurtuluşa götürecek Atatürkçü politikaya dönüşün 'manifestosu', yurtseverlerin incelemesine sunuluyor.

Metin Aydoğan, Geri Dönüşten Çöküşe, Gözgülü Yayıncılık, 2020, 304 sayfa

HAZIRANDA İHRACAT 13,4, İTHALAT 16,3 MİLYAR DOLAR OLDU

Corona virüsü salgınının etkisiyle nisan ve mayıs aylarında sert düşen ihracat, haziranda toparlandı. Haziranda Türkiye'nin toplam ihracatı, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,8'lik artışla 13 milyar 469 milyon dolar oldu. Aynı dönemde ithalat yüzde 8,24 artarak 16 milyar 305 milyon dolara yükseldi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), haziran ayı ihracat rakamlarını açıkladı. Türkiye'nin ihracatı 2020 yılı haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 15,8 artışla 13 milyar 469 milyon dolar oldu. Mayıs ayına göre haziranda ihracatta artış oranı yüzde 35,2 oldu.

Haziran'da 1.443 firma ihracat ailesine katılırken, 27 sektörün 24'ü ihracatta artış sağladı.

Fındık ve mamülleri, hububat, mücevher, gemi ve yat, süs bitkileri sektörleri ihracatlarını aylık bazda yüzde 50'nin üzerinde artırırken, en çok ihracat gerçekleştiren ilk 5 sektör otomotiv, kimyevi maddeler, hazır giyim, çelik ve elektrik- elektronik oldu.

Salgının etkisiyle ihracat yıllık bazda nisanda yüzde 41,4, mayısta yüzde 40,9 azalmıştı.

Geçen yıl haziran ayında ihracat, 9 günlük bayram tatilinin de etkisiyle Haziran 2018'e kıyasla yüzde 14,8 düşmüştü. Bu yıl bayram tatilinin mayıs ayına denk gelmesi, geçen yıla kıyasla haziran ihracatını pozitif etkiledi.

Haziranda ithalat yüzde 8,24 artarak 16 milyar 305 milyon dolar, dış ticaret hacmi yüzde 11,52 artarak 29 milyar 774 milyon dolar, dış ticaret açığı yüzde 17,3 düşüşle 2 milyar 836 milyon dolar olarak açıklandı.

Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 15

düşüşle 75 milyar 55 milyon dolar, ithalat yüzde 3,2 düşüşle 98 milyar 896 milyon dolar, dış ticaret açığı yüzde 72,9 artışla 23 milyar 842 milyon dolar oldu.

Türkiye'nin Dış Borç Stoku Açıklandı

Türkiye'nin brüt dış borç stoku, 1 Ocak-31 Mart döneminde 6,6 milyar dolara azalarak 431 milyar dolara geriledi. Bu dönemde özel sektörün dış borcu 17,7 milyar dolar düşüşle 253,5 milyar dolara gerilerken, kamunun dış borcu 11,2 milyar dolar artışla 169,2 milyar dolara ulaştı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye'nin dış borç stoku verilerini açıkladı. Buna göre, 2019 sonunda 437,6 milyar dolar olan brüt dış borç stoku, Mart 2020 itibarıyla 431 milyar dolara geriledi.

Bu dönemde, brüt dış borç stokunun milli gelire oranı da yüzde 58,1'den yüzde 56,9'a düştü.

Kamunun dış borç stoku bu dönemde 11,2 milyar dolar artışla 169,2 milyar dolara yükseldi. Özel sektörün dış borç stoku ise 271,2 milyar dolardan 253,5 milyar dolara geriledi. Merkez Bankası'nın (TCMB) dış borcu ise 8,4 milyar dolar seviyesinde kaldı.

Kamunun dış borcunda bir yıllık artış 22,1 milyar dolara ulaştı.

Vergide E-belgede İkinci Faz Başlıyor

Gelir İdaresi Başkanlığı, yılbaşından itibaren fatura gibi belgeler için e-dönüşüme geçerken, bu sürecin ikinci aşaması 1 Temmuz'da başlayacak.

Gelir İdaresi Başkanlığı, geçen yıl yaptığı düzenlemelerle 1 Ocak 2020 ve sonrası dönemlerde mükellef grupları ile sektörler itibarıyla e-belge uygulamalarına geçilmesini kararlaştırmıştı. Bazı mükellefler de brüt satış hasılatlarına göre bu uygulamalara geçiş yapıyor.

2018 hesap dönemi brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) 10 milyon lira ve üzerinde olan mükellefler, 1 Ocak'tan itibaren e-fatura uygulamasına geçerken, 2018 veya 2019 hesap dönemleri brüt satış hasılatı 5 milyon lira ve üzeri olan mükellefler için ise zorunluluk yarın başlayacak.

Akaryakıt ürünlerinin imali, ithali, teslimi gibi faaliyetleri nedeniyle Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK) bayilik lisansı dahil lisans alan mükellefler de yarından itibaren e-fatura kapsamında olacak. Alkollü içecek, gazoz ve meyve suyu ile tütün ürünlerini imal ve ithal edenlerin de e-faturaya geçişi zorunlu olacak.

E-Dönüşüm çalışmaları kapsamında e-irsaliye uygulamasına da geçilecek. Buna göre, EPDK'den lisans alan mükellefler, tütün ürünleri, alkollü içecek, gazoz ve meyve suyu üreticileri ve ithalatçıları, maden üretimi faaliyetinde bulunanlar, şeker imali gerçekleştirenler, demir ve çelik sektörü temsilcileri, gübre üreticileri gibi çok sayıda gerçek ve tüzel kişi, 1 Temmuz itibarıyla e-irsaliye uygulaması kapsamına girecek.

HİZMET ÜRETİCİ FİYATLARINDA YÜZDE 9.7 ARTIŞ

Hizmet Üretici Fiyat Endeksi (H-ÜFE), mayısta aylık bazda yüzde 1,34, yıllık bazda yüzde 9,72 artış gösterdi.

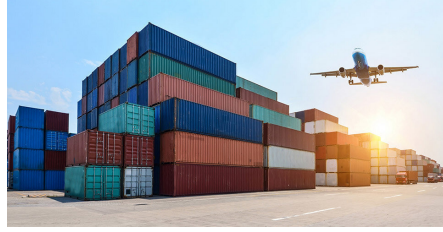
Türkiye İstatistik Kurumu, ülke ekonomisinde üretimi yapılan hizmetlerin üretici fiyatlarını zaman içinde karşılaştırarak görülen değişimleri ölçmek için hazırlanan "Hizmet Üretici Fiyat Endeksi"nin mayıs ayı sonuçlarına göre, H-ÜFE, mayısta bir önceki aya göre yüzde 1,34, geçen yılın aralık ayına göre yüzde 7,57, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 9,72 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 12,18 artış kaydetti.

Endeks, yıllık bazda, ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 14,11, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 6,75, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 5,82, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 11,16, idari ve destek hizmetlerinde yüzde 5,9 yükselirken, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 3,4 azaldı.

Bir önceki aya göre bakıldığında ise endeks ulaştırma ve depolama hizmetlerinde yüzde 2,16, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde yüzde 0,23, bilgi ve iletişim hizmetlerinde yüzde 2, mesleki bilimsel ve teknik hizmetlerde yüzde 0,54, idari ve destek hizmetlerinde yüzde 0,95 artarken, gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 1,27 geriledi.

Yıllık bazda incelendiğinde H-ÜFE sektörlerinden konaklama hizmetlerinde yüzde 7,41, seyahat acentesi, tur operatörü, diğer rezervasyon hizmetleri ve ilgili hizmetlerinde yüzde 6,87 ve gayrimenkul hizmetlerinde yüzde 3,4 azalış gerçekleşti. Buna karşılık, posta ve kurye hizmetleri yüzde 25,03, depolama ve destek hizmetleri, taşımacılık için yüzde 23,51, bilimsel araştırma ve geliştirme hizmetleri yüzde 16,7 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler olarak kayıtlara geçti.

Gümrük Vergisi Bazı Ürünlerde Askıya Alındı

Bazı ürünler, ithalat rejimine ek karar ekinde yer alan "gümrük vergisi askıya alınan ürünler" başlıklı (V) listeye dahil edildi.

Resmi Gazete'nin yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına göre, bazı kimyasal maddeler, motor yağı üretiminde kullanılan katkı maddeleri, uçak parçaları ve motor üretiminde kullanılan hammaddeler, elektrikli süpürge düzenleri, lityum-iyon bataryalar ve elektronik parçalar, gümrük vergisi askıya alınan ürünler listesi kapsamına dahil edilenler arasında bulunuyor.

Aynı kararlar bu kapsamda yer alan bazı ürünler de listeden çıkarıldı.

Aynı Resmi Gazete'de yer alan bazı ithalat rejimi kararına ek kararlar kapsamında tekstil, deri, ayakkabı ve benzeri ürünlere uygulanan ilave gümrük vergileri yeniden düzenlendi.

Listede 56.03 numaralı gümrük tarife pozisyonu ile başlayan yaklaşık 40 ürünün ilave gümrük vergileri, yüzde 0 ile yüzde 20 olarak değiştirildi

Ar-Ge'ye Yatırım Teşvik Edilecek

Proje bazlı devlet yardımından yararlanan yatırımcı firmaların, Ar-Ge faaliyetlerine kaynak ayırmaları teşvik edilecek.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, proje bazlı devlet yardımından yararlanan yatırımcı firmaların, Ar-Ge faaliyetlerine

kaynak ayırmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlemeye gitti.

Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanı Kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Karara göre; desteklerden yararlanan yatırımlarda, yatırım tamamlama vizesini takiben 3 yıl boyunca her yıl net satışların asgari yüzde 2'si kadar Ar-Ge harcaması yapıldığı yeminli mali müşavir raporuyla belgelendirilmesi halinde, vergi indirimi desteği, belirlenen azami oranları aşmamak kaydıyla, yatırıma katkı oranına 5 puan ilave edilerek uygulanacak. Proje bazlı teşvik sisteminden faydalanan firmaların istihdam maliyetlerini yatırım döneminde de azaltabilmesi için de sigorta primi işveren hissesi desteğinin uygulanmasının yatırım döneminde başlamasına imkan sağlandı.

Resmi Gazete'de yayımlanan kararlar, enerji desteği uygulamasına ilişkin usuller de belirlendi. Enerji desteği uygulamasına, firma tarafından talep edilmesi halinde, yatırımın kısmen işletmeye geçişinin görevlendirilen en az 2 eksper tarafından yerinde tespit edildiğine ilişkin raporun onaylanması, yatırım harcamalarına ilişkin yeminli mali müşavir raporunun Bakanlığa gönderilmesi veya yatırım tamamlama vizesi yapılarak tamamen işletmeye geçilmesiyle başlanabilecek. Kısmen işletmeye geçildiğinin yerinde tespit edilmesi halinde gerçekleşen makine ve teçhizat tutarının yatırım teşvik belgesinde öngörülen makine ve teçhizat tutarına oranı nispetinde enerji desteği kullanılabilir. Kısmen işletmeye geçişine ilişkin tespit işlemi azami yılda bir defa yapılacak ve yatırım tamamlama vizesinden önce yararlanılabilecek toplam enerji desteği tutarı, destek kararında belirlenen azami enerji desteği tutarının yüzde 50'sini geçemeyecek.

TÜRKİYE’NİN SATINALMA GÜCÜ PARİTESİ YILLIK 4.0 PUAN GERİLEDİ

Türkiye’nin Satınalma Gücü Paritesi değerine göre kişi başına gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) endeksi değeri 2019 yılı için, 2018 yılına göre 4.0 puan düşüyle, 61 olarak belirlendi.

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi tarafından ilan edilen SGP’ye göre, kişi başına GSYH endeksi değeri, 27 Avrupa Birliği (AB) ülkesi için ortalama 100 birim iken, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) 2019 yılına ilişkin geçici “Satınalma Gücü Paritesi” verilerine göre, Türkiye için 61 birim oldu ve AB ortalamasının yüzde 39 altında kaldı.

Karşılaştırmalarda, 27 AB üyesi ülke, üç Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTA) ülkesi (İsviçre, İzlanda ve Norveç), beş aday ülke (Türkiye, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan ve Arnavutluk), bir potansiyel aday ülke (Bosna-Hersek) ve Birleşik Krallık ele alındı.

Söz konusu 37 ülke arasında SGP’ye göre kişi başına GSYH endeksi en yüksek ülke 261 ile Lüksemburg, en düşük ülke ise 31 ile Arnavutluk oldu. Kişi başına GSYH endeksinde Lüksemburg AB ortalamasının yüzde 161 üzerinde, Arnavutluk ise yüzde 69 altında değere sahip oldu.

Meyve-Sebze Yatırımlarına İlgisi Artıyor

Nisanda meyve-sebze yatırımları, turizm, makine ve otomotivi geçerek en yüksek pay alan 4’üncü sektör oldu.

Dünya gazetesinden İbrahim Ekinci’nin haberine göre, salgın etkisi nisan ayı teşvik verilerine yansdı. Hem proje sayısında hem de öngörülen yatırım tutarında büyük düşüş oldu. Otomotiv gibi bazı sektörlerde düşüş daha yüksek boyutta. Nisan verilerinde meyve-sebze yatırımlarındaki artış dikkat çekiyor. 4 şirketin 560 milyon liralık yatırımı geliyor.

Bakanlığın açıkladığı listeye göre nisanda 11,1 milyarlık yatırım öngören 552 proje için teşvik alındı. Bir önceki ay bu rakam 814 proje, 18,1 milyarlık yatırımdı. Mart ayı salgın beklentisi nedeniyle şirketlerin proje teşvik başvurularını öne aldıkları bir aydı. Bu yüzden rakamlar dolar bazında normal dönemlere (4 milyar dolar) göre çok düşük (2,9 milyar dolar) ancak TL bazında yüksek geldi. Nisan ayı salgının en etkili olduğu aydı. Bu nedenle de ocak, şubat, mart, nisan olarak bakıldığında yatırımların dip yaptığı ay oldu denilebilir. 11,1 milyar TL’lik yatırım, dolar bazında 1,6 milyara denk geliyor. Bu rakam ocakta 2.452 milyon, şubatta 2.122 milyon, martta 2.887 milyon dolardı. Bu trende göre mayıs ayında da teşvik verilerinin düşük gelmesi muhtemel.

Ekonomideki durgunluk, kriz şartları nedeniyle talebin düşmesi, kredi ve fiyatlandırma sorunları gibi birçok bakımdan sıkıntılı günler geçirdiği belirtilen enerji sektörüne yatırımlar devam ediyor. Ancak bu yatırımların bir kısmının dağıtım şirketlerinin takvime bağlanmış taahhütleri kapsamındaki işler olduğu dikkat çekiyor. Nisanın teşvik alan projeleri içinde 1,8 milyar TL ile en büyük payı enerji sektörü alıyor. İkinci sırada, Botaş’ın gaz depolama yatırımı nedeniyle “depolama” sektörü geliyor. Botaş, Hatay’da 1.5 milyarlık yatırımla gaz depolama yatırımı yapacak.

Demir ve Demir Dışından 3.1 Milyar Dolarlık İhracat

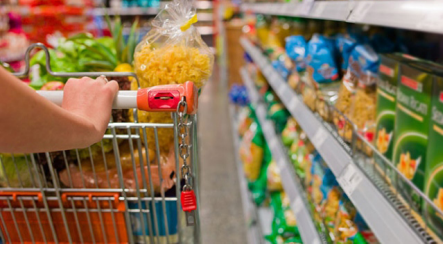
Demir ve demir dışı metaller sektörü bu yılın ocak-mayıs döneminde Türkiye’nin toplam ihracatından yüzde 5.0 pay alarak 3.1 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi.

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği’nden (İDDMİB) yapılan açıklamaya göre, geçen yılı 8.27 milyar dolarlık ihracatla tamamlayan Demir ve demir dışı metaller sektörü, pandemi nedeniyle durma noktasına gelen küresel ticaret iklimine rağmen ihracatını sürdürmeye devam ediyor.

Sektör, bu yılın ocak-mayıs döneminde Türkiye’nin toplam ihracatından yüzde 5.0 pay alarak 3.1 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi ve mevcut verilerle Türkiye’de sanayi sektörleri arasında en fazla ihracat yapan altıncı sektör oldu. Ocak-mayıs 2020 döneminde en çok ihracat 1.6 milyar dolarla AB ülkelerine gerçekleştirildi. Açıklamada görüşlerine yer verilen İDDMİB Başkanı Tahsin Öztiryakı, şunları kaydetti:

“Salgın nedeniyle özellikle bu yılın ilk üç ayında küresel ticaret durma noktasına geldi. 1 Ocak-30 Mayıs arasına baktığımızda geçtiğimiz yıla göre ihracatımızda yüzde 13.31’lik bir düşüş olduğunu görüyoruz. Bu düşüşün makul olduğunu ve önümüzdeki dönemde ülkeler normalleşmeye başladıkça sektörümüzün kendini toparlanacağına inanıyoruz.”

TÜKETİCİ GÜVENİ HAZIRANDA ARTTI

Tüketici güven endeksi 2020 haziran döneminde yüzde 5,2 oranında artarak 62,6 oldu. Tüketici güven endeksi 0-200 aralığında değer alıyor. Endeksin 100'den büyük olması tüketici güveninde iyimser durumu, 100'den küçük olması tüketici güveninde kötümser durumu gösteriyor.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2020 haziran dönemi tüketici güven endeksi verilerini açıkladı. Buna göre; Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Haziran ayında bir önceki aya göre yüzde 5,2 oranında arttı; Mayıs ayında 59,5 olan endeks, haziran ayında 62,6 oldu.

Gelecek 12 aylık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi mayıs ayında 79,2 iken, haziran ayında %0,8 oranında artarak 79,9 oldu.

Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi mayıs ayında 81,8 iken, haziran ayında %4,5 oranında artarak 85,5 oldu.

E-Ticaret Hacmi 5 Ayda Yüzde 48 Arttı

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, 2019 yılının tamamı ve 2019 yılı Ocak-Mayıs dönemine ilişkin elektronik ticaret işlemlerine ilişkin bilgi verdi.

Bu yıl Ocak-Mayıs döneminde e ticaret hacminin yüzde 48 artarak 63.3 milyar liraya çıktığını belirten Pekcan, kartlı işlemlerde en çok artışın beyaz eşya sektöründe olduğunu belirtti. Pekcan, ilk 5 ayda, araç kiralama yüzde 8, havayollarında yüzde 40, seyahat ve eğlence harcamalarında ise yüzde 16 düşüş olduğu bilgisini verdi.

COVID-19 dönemi olan Mart, Nisan ve mayıs aylarında ise gıda harcamalarının 6 kart arttığına altını çizen Bakan Pekcan, aynı dönemde kimyasal ürün harcamalarının 2,5, beyaz eşya ve bebek bakım harcamalarının 2 kat arttığını ifade etti.

Pekcan'ın verdiği bilgilere göre, Mart-Mayıs aylarında konaklama harcamaları yüzde 80, seyahat harcamaları yüzde 77, havayolu harcamaları ise yüzde 75 geriledi.

Bakan Pekcan, 2019 yılının tamamında ise e-ticaret hacminin 136 milyar lira olduğunu kaydetti. Bunun yüzde 85'ini yurtiçi harcamalar, yüzde 9'unu yabancıların Türkiye'den yaptığı harcamalar, yüzde 6'sını da Türk vatandaşlarının yurt dışından yaptığı harcamalar oluşturdu.

136 milyar liralık harcamanın 97.5 milyar lirası kredi kartıyla yapılırken, kapıda ödemelerin tutarı 8.9 milyar lira, EFT-havalenin tutarı ise 29.5 milyar lira oldu.

Sektörel açıdan bakıldığında ise 15.3 milyar lirayla ilk sırayı havayolları alırken, bunu 13.8 milyar lirayla giyim ve ayakkabı, 13.3 milyar lirayla da beyaz eşya takip etti.

Tarım ÜFE Mayıs'ta Arttı

Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, mayısta bir önceki aya göre yüzde 0,88, geçen yılın aynı ayına göre ise yüzde 10,59 artış gösterdi.

Türkiye İstatistik Kurumu, mayıs ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerini açıkladı. Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (Tarım ÜFE) mayıs ayında bir önceki aya göre yüzde 0,88, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10,59 arttı.

Buna göre, mayısta bir önceki aya göre yüzde 0,88 artışla 177,84 değerini alan Tarım ÜFE, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 8, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,59 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 15,13 yükseldi.

Sektörlerde bir önceki aya göre değişimde, balık ve diğer balıkçılık ürünlerinde yüzde 5,47 azalış, ormancılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 0,76 ve tarım ve avcılık ürünleri ve ilgili hizmetlerde yüzde 1,06 artış gerçekleşti.

Ana gruplarda bir önceki aya göre değişimde ise çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 4,54 azalış, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 1,51, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 3,56 artış görüldü.

Alt tarım gruplarında geçen yılın aynı ayına göre en fazla azalış yüzde 8,71 ile sebze ile kavun-karpuz, kök ve yumrular alt grubunda oldu. En az artış gösteren alt grubun ise yüzde 3,88 ile canlı kümes hayvanları ve yumurtalar olduğu gözlemlendi.

Buna karşılık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise yüzde 25,57 ile tahıllar (pirinç hariç), baklagiller ve yağlı tohumlar ve yüzde 23,84 ile çeltik olarak belirlendi.

Denizcilik ve Kabotaj Bayramı Kutlu Olsun

"En güzel coğrafi vaziyette ve üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye ; endüstrisi, ticareti ve sporu ile, en ileri denizci millet yetiştirmek kabiliyetindedir. Bu kabiliyetten istifadeyi bilmeliyiz; denizciliği, Türkün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu az zamanda başarmalıyız"

K. Atatürk

Kendi malını kullan

Kendi ülkeni zengin et

Biz ithal mallar kullandıkça, bize mal satan ülkenin üretimi, kalitesi, verimi ve kârı artıyor; kendi üretimimiz ise düşüyor. Onlar, bizim paralarımızla kendi insanlarına daha iyi sağlık ve eğitim hizmeti, daha bakımlı kentler, daha konforlu bir yaşam sağlıyor. Bizim ülkemizde üretimin ve kazancın azalması ise, yaşam koşullarımızın her gün daha da kötüye gitmesi demektir.

USİAD

ULUSAL SANAYİCİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

The way of natural taste...

PAKTEL®
PRESENT®

MUTFAK GEREÇLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
PERAKENDE SATIŞ : www.paktelkitchen.com

Büro : İstoç Top.Çar. 2.Ada No: 26 Bağcılar - İstanbul Tel : 0 212 659 52 85 Fax : 659 11 22
Fabrika : Hoğdere Asfaltı Evren 2 Oto San. Sit. 22. Blok No : 6-7-16-17 Esenyurt - İstanbul
Tel : 0 212 672 10 84 FAX : 762 01 10 Web : www.paktel.com.tr E-Posta:paktel@paktel.com.tr